

शोधप्रस्ताव

१.१. पृष्ठभूमि

‘समर लभ’ उपन्यासकार सुबिन भट्टराई द्वारा लेखिएको एक उत्कृष्ट उपन्यास हो । यस उपन्यासमा प्रेममा आउन सक्ने बाधा तथा चुनौतीहरूको सामना आफैले गर्नुपर्ने र प्रेमीकाको प्रतिक्षामा रहेता पनि जीवनमा हार खानु हुन्न भन्ने कुरालाई प्रस्तुत गरिएको छ । प्रतिक र साया बीचको गहिरो प्रेम पनि जातीय विभेद र आफन्तहरूको कारण छुटेको कुरालाई यस उपन्यासमा प्रस्तुत गरिएको छ । यस उपन्यासमा साथिभाइहरूको साथ जस्तो सुकै परिस्थितीमा पनि रहिरन्छ भन्ने कुरालाई प्रष्ट्याइएको छ । यसरी उपन्यास लेखनका क्रममा उपन्यासकारले धेरै नै अङ्ग्रेजी कोडको मिश्रण गरेको पाइन्छ । यो शोध यस्ता कोडहरूका अध्ययनमा केन्द्रित छ ।

कोड भाषाको सङ्केतिक व्यवस्था हो । सामान्य अर्थमा कुनै वर्ण वा शब्दले वस्तु वा विचारलाई बुझाउने अवधारणालाई कोड भनिन्छ । व्यापक अर्थमा इसारा, बोल्नु, लेख्नु आदि कोड हुन् । कोड मिश्रण एक सङ्केतात्मक पद्धति हो । यसबाट नै सन्देश विनिमय हुने गर्दछ । एक भाषाबाट अर्को भाषामा वक्ताद्वारा गरिने परिवर्तन नै कोड मिश्रण हो । अर्को शब्दमा भन्नुपर्दा एउटा कोडको संरचनाको बीचमा अर्को कोडको शब्दको मिश्रण गर्नुलाई नै कोडमिश्रण गर्नु भनिन्छ । यसर्थ ‘समर लभ’ उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोड मिश्रण वाक्लै भेट्न सकिन्छ ।

नेपाली भाषाको उत्पत्ति र विकासक्रम हेर्दा यो भाषा वैदिक संस्कृत लौकिक संस्कृत र यसको प्राकृत र अपभ्रंश हुदै विकासका विभिन्न चरण पार गर्ने क्रममा हिन्दी, अङ्ग्रेजी भाषाको शब्दभण्डारबाट आएका आगन्तुक या विदेशी कोडहरू छन् । नयाँ विचार सम्प्रेषण गर्न र नयाँ वस्तुको नामाकरण गर्न नयाँ शब्दको खाचो पर्दछ । यस आवश्यकता अनुसार अन्य राष्ट्रिय भाषा तथा अन्तराष्ट्रिय भाषा अङ्ग्रेजीबाट पनि शब्द सापटी लिएर शब्दभण्डार बढाउनु हो । आजको बदलिदो विश्वमा देखिएका सम्पूर्ण नयाँ विचार सिद्धान्त र अवधारणाको अभिव्यक्ति तथा आविष्कृत अत्याधुनिक वस्तुहरूको नामाकरण गर्न नेपाली भाषा सक्षम छ भन्न सकिदैन । यस अर्थमा पनि नेपाली भाषा अङ्ग्रेजी भाषाका शब्दहरूको मिश्रण हुनु स्वभाविक देखिन्छ ।

१.२. समस्याकथन

सुबिन भट्टराईद्वारा लिखित 'समर लभ' उपन्यासमा भाषाशैली सरल र स्पष्ट देखिन्छ । यो 'समर लभ' उपन्यासभन्दा उनका अन्य उपन्यासमा पनि आगन्तुक र अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण भएको पाइन्छ । यस उपन्यासमा अङ्ग्रेजी अनुवाद भइसकेको र समर लभमै फिल्म पनि बनिसकेको छ । 'समर लभ' उनको दोस्रो कृति हो । यसमा समाजमा भएको रहनसहन सहरिया र देशविदेशको परिवेशले गर्दा यस उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण पाइन्छ । 'समर लभ' उपन्यासकार सुबिन भट्टराईद्वारा रचित उपन्यास हो । वातावरण विज्ञानमा स्नातक स्नातकोत्तरका विद्यार्थीबाट सर्वाधिक रुचाइएका लेखक सुबिन भट्टराईको पहिलो कृति कथाको पात्र, समर लभ (२०६९), साया (२०७१), मनसुन (२०७३) र प्रिय सुफी (२०७५) उक्तम बिक्री भएका कृतिका सूचीमा पर्छन् भने 'समर लभ' अङ्ग्रेजीमा पनि अनुदित भएको छ ।

सुबिन भट्टराईको दोस्रो कृति 'समर लभ' (२०६९) मा नेपाली साहित्यका विभिन्न पक्षसँग सम्बन्धित विषयमा नेपाली माध्यममा अङ्ग्रेजीका शब्द मिसाएर कोडमिश्रण गर्नु आजभोलि सामान्य जस्तो भएको छ । यसर्थ 'समर लभ' उपन्यासमा पनि अङ्ग्रेजी भाषाका कयौँ शब्दहरूको मिश्रण देखिन्छ जसले गर्दा सबै जसो उपन्यास पढे पनि भाषामा समस्या भेट्ने कुरा निश्चित छ । 'समर लभ' उपन्यासमा रहेका अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणले निम्त्याउने समस्याहरूलाई निम्नानुसार देखाउन सकिन्छ :-

- (क) 'समर लभ' उपन्यासमा के कस्ता अङ्ग्रेजी कोडहरू मिश्रण भएका छन् ?
- (ख) उक्त उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण हुनका कारणहरू के कस्ता छन् ?
- (ग) ती कोडहरूका नेपाली रूप वा रूपान्तर के कस्ता रहेका छन् ?

१.३. अध्ययनको उद्देश्य

समस्याकथनमा निर्धारित समस्याहरूको समाधान खोज्नु नै यस शोधको उद्देश्य हो । त्यसैले प्रस्तुत शोधपत्रको मुख्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन् :-

- (क) 'समर लभ' उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडहरू पत्ता लगाउनु,
- (ख) उक्त उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण हुनका कारणहरू पत्ता लगाउनु,
- (ग) ती कोडहरूका नेपाली रूप वा रूपान्तर देखाउनु ।

१.४. अध्ययनको औचित्य र महत्व

नेपालको संविधानले नेपाली भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषाको रूपमा मान्यता दिएको छ भने अन्य मातृभाषाहरू राष्ट्रभाषाका रूपमा मान्यता प्राप्त रहेका छन् । प्रस्तुत अध्ययन प्रतिवेदन तयार पार्नुको औचित्य भन्नाले उपन्याससँग सम्बन्धित सबै व्यक्तिहरूलाई यसमा भएको भाषिक मिश्रणको स्थिति थाहा दिनु हो । अङ्ग्रेजी भाषामा उच्च तहसम्म पठनपाठन साथै सञ्चारका साधनहरूमा पनि अङ्ग्रेजी भाषाको प्रयोग हुँदै आएको छ । वक्ताहरूका भाषिक सम्पर्कमा परिस्थिति अनुसार एउटा भाषाका शब्दहरू अर्को भाषामा आगमन हुन वा सापटी लिने प्रचलन बढी मात्रामा रहेको छ ।

आधुनिकीकरण, सहरीकरण र विश्वव्यापीकरणको प्रभाव नेपाली भाषामा पनि परेको छ । त्यसैले आजको साहित्यमा खास गरी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशमा कोडमिश्रण हुने गरेको पाइन्छ । खास गरेर अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा अङ्ग्रेजी भाषाको प्रयोग दिनप्रतिदिन बढ्दो छ । भाषाको प्रयोग आधुनिक भाषावैज्ञानिक उपकरणहरू सबै अङ्ग्रेजीमा नै रहेको छन् । यस कारण कोडमिश्रण आधुनिक साहित्यिक एक शैली नै भएको छ ।

सुबिन भट्टराईद्वारा लिखित 'समर लभ' एउटा आधुनिक उपन्यास हो । यस उपन्यासमा प्रेम र रोमान्सका विषयमा लेखिएका यस उपन्यासमा सहरिया जीवनशैली र परिवेशको मिश्रण छ । यसैले यस उपन्यास सुबिन भट्टराईद्वारा लिखित उपन्यासमा अङ्ग्रेजी भाषाको कोडमिश्रण सम्बन्धी अध्ययन गर्न खोजिएको हो । यस अध्ययनबाट समाज भाषावैज्ञानिक शिक्षकलाई नयाँ, नयाँ ज्ञानको जानकारी प्राप्त हुनेछ, विद्यार्थीलाई पनि नयाँ, नयाँ ज्ञानको खोजी गर्ने अवसर प्रदान हुनेछ । विद्यार्थीहरू नयाँ कुराहरू सिक्न पाउने छन्, पाठ्यक्रमविद्, लेखक आदिलाई लाभका लागि सामग्री प्राप्त हुने छ । यस कारण यस अध्ययनको औचित्य र महत्व रहेको छ ।

१.५. अध्ययनको सीमा

यस अध्ययनको कस्ता क्षेत्र र विषयको अध्ययन गर्नु नै सीमा हो । यस अध्ययनको सीमाहरू निम्नानुसार रहनेछन् :

- (क) 'समर लभ' उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडहरू पत्ता लगाउनु,
- (ख) उक्त उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण हुनका कारणहरू पत्ता लगाउनु,
- (ग) ती कोडहरूका नेपाली रूप वा रूपान्तर देखाउनु ।

१.६ पारिभाषिक शब्द

प्रस्तुत अध्ययनमा निम्नखित पारिभाषिक पद, पदावली रहेका छन् :

कोड : सूचना साटासाट गर्ने भाषिक सङ्केत

कोडमिश्रण : अभिव्यक्तिका क्रममा दुई वा दुई भन्दा बढी भाषाका कोडहरु प्रयोग गर्नु

द्विभाषिक : कुनै व्यक्तिले दुई किसिमको भाषा बोल्न सक्ने स्थिति

बहुभाषिक : दुई वा सो भन्दा बढी भाषा बोल्न सक्ने अवस्था

अनुसन्धान : कुनै कुरा खोज्ने वा पत्ता लगाउने काम

अध्याय दुई

पूर्वकार्यको समीक्षा तथा धारणात्मक संरचना

२.१ पूर्वकार्यको समीक्षा

पुस्तकालयीय अध्ययनबाट कोडमिश्रणका बारेमा अध्ययन अनुसन्धान गरिए पनि 'समर लभ' उपन्यासको अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण बारेमा अध्ययन आजसम्म कसैबाट नभएकाले यस अनुसन्धानको प्रमुख विषयवस्तु बन्न पुगेको छ ।

कोडमिश्रणका बारेमा अध्ययन अनुसन्धान नेपालीमा कम मात्रामा भएको पाइन्छ भने अङ्ग्रेजी विषयमा धेरै नै भएको पाइन्छ । यसर्थ यस अनुसन्धानका लागि सहयोग गर्न अन्य वा विषयमा भएका अनुसन्धानहरूलाई यस अध्ययनका लागि पृष्ठभूमिका रूपमा लिइएको छ । कोडमिश्रणसँग सम्बन्धित विषयमा विभिन्न अनुसन्धानकर्ताहरूले गरेका केही अनुसन्धानहरू तल क्रमश राखिएका छन् :-

पौडेल (२०७०) द्वारा त्रिभुवन विश्वविद्यालय कीर्तिपुरबाट सलजो उपन्यासमा प्रयुक्त कोडमिश्रण शीर्षकमा अनुसन्धान भएको पाइन्छ । पुस्तकालयीय विधिको प्रयोग गरी सलजो उपन्यासमा नेपाली र अङ्ग्रेजी कोड मिश्रणको विश्लेषण गर्दा भाषा तत्वका आधारमा वर्गीकरण, भाषिक तहमा आकृति र कोड मिश्रण हुनाका कारणहरूका बारेमा विश्लेषण गरेको पाइन्छ । उक्त अध्ययन अनुसार भाषा तत्वका आधारमा सबैभन्दा बढी पदको मिश्रण भएको र भाषिक एकाईका आधारमा सबैभन्दा बढी पदको आवृत्ति र सङ्क्षिप्त कोडहरू मिश्रण भएको पाइन्छ भने अङ्ग्रेजी कोडहरू केही लामा छोटो वाक्यहरूको प्रयोगले गर्दा साधारण पाठकका लागि केही जटिल रहेको निष्कर्ष पाइन्छ ।

बराल (सन् २००५) द्वारा त्रिभुवन विश्वविद्यालय कीर्तिपुरबाट इङ्लिस कोड मिक्सिङ्ग इन नेपाली सिनेमा शीर्षकमा शोधकार्य भएको पाइन्छ । उक्त अध्ययनको समस्या तथा उद्देश्यहरूमा (क) नेपाली सिनेमामा अङ्ग्रेजी भाषाको के कस्तो कोडमिश्रण पाइन्छ ? (ख) ती कोडहरू कुन कुन शब्दवर्गका हुन् ? (ग) तिनीहरूको आवृत्ति कति पटक भएको छ र (घ) तिनीहरूको कारण, सन्दर्भ, भाषिक प्रकार्य र वाक्यात्मक संरचना कस्तो छ भन्ने समस्या र तिनीहरूका समाधानलाई उद्देश्य मानिएको छ । उक्त अध्ययनमा पुस्तकालयीय विधिद्वारा नेपाली सिनेमामा कोडमिश्रणका कारण सन्दर्भ भाषिक प्रकार्य र वाक्यात्मक संरचनाको तहमा रहेर अध्ययन गरेको पाइन्छ । यसै शोधकार्य अनुसार नेपाली चलचित्रमा सबैभन्दा बढी नाम पद, त्यसपछि क्रियापदमा मिश्रण भएको पाइन्छ र

आवृत्ति चाहि नाम पदमा रहेको छ भने सरल वाक्यहरुको प्रयोग बढी रहेको निष्कर्ष पाइन्छ (बराल, २००५ : ४६) ।

तुम्बाहाड (२००९) द्वारा इङ्लिस एण्ड नेपाली कोड मिक्सिङ इन लिम्बु लेङ्गवेज शीर्षकमा शोधकार्य भएको पाइन्छ । उक्त अध्ययनमा रेडियो प्रसारणमा लिम्बू भाषाका समाचार सम्प्रेषणमा अध्ययनको समस्या तथा उद्देश्यहरुमा (क) नेपाली र अङ्ग्रेजी कोडहरुको के कस्तो मिश्रण पाइन्छ ? (ख) तिनीहरु कुन कुन भाषिक एकाइका हुन भन्ने कुरालाई समस्या मानिएको छ र ती समस्याको समाधानलाई उद्देश्य बनाउदै विश्लेषण गरिएको छ । उक्त शोधका उद्देश्य चाहि पदवर्गका आधारमा अङ्ग्रेजी र नेपाली कोणमिश्रणका सन्दर्भहरु साथै अङ्ग्रेजी र नेपाली बिचको तुलनात्मक अध्ययन राखिएको छ । यस अनुसार उक्त उद्देश्यहरु हासिल गर्नका लागि पूर्वाञ्चल रेडियो प्रसारण केन्द्र धनकुटाबाट प्रसारित श्रावन महिनाको लिम्बूभाषि समाचारलाई प्रयोगात्मक विधिको रुपमा रहेको देखिन्छ । उक्त समाचार सम्प्रेषणमा नेपालीभन्दा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण बढी भएको निष्कर्ष पाइन्छ (तुम्बाहाड, २००९ : ४७) ।

पन्धाक (२०७२) द्वारा लिम्बू लोकगीत पालाममा नेपाली कोडमिश्रण शीर्षक शोध कार्य भएको भएको छ । पुस्तकालयीय विधिद्वारा लिम्बू भाषामा नेपाली कोडमिश्रणको अध्ययनमा कोडमिश्रणलाई पदवर्गका आधारमा तुलनात्मक अध्ययन गर्दै कोडमिश्रण हुने परिवेश र सन्दर्भ पत्ता लगाउन तुलनात्मक रुपमा प्रचलित पालामा गायन र पुरानो लिखित पालाम बिचमा देखा परेका कोडहरुका बारेमा विश्लेषण लगायतका उद्देश्यहरु राखिएको पाइन्छ । पालाम गायन र पुरानो लिखित पालाममा कोडमिश्रण नभएको निष्कर्ष पाइन्छ (पन्धाक, २०७२ : ४९) ।

लिम्बू (२०१२) द्वारा सुकुना बहुमुखी क्याम्पस मोरङ्गबाट इङ्लिस एण्ड नेपाली कोड मिक्सिङ इन लिम्बू फोकसिङ पालाम शीर्षकमा अनुसन्धान भएको पाइन्छ । उक्त अध्ययनको समस्याहरुमा (क) पालाममा प्रयोग भएको कोणहरुलाई के कस्तो पदहरुको मिश्रण भएका छन् ? (ख) लिम्बू पालाममा के कस्ता नेपाली कोडमिश्रण भएका छन् ? उद्देश्यहरुमा (क) पालाममा पुरानो लिखित पालामबिचमा देखा परेका कोडहरुका बारेमा विश्लेषण लगायतका उद्देश्य राखिएको पाइन्छ । लिम्बू जातिका विभिन्न २४ शीर्षकहरु किटान गरी नमुना छनोट विधिका आधारमा प्राथमिक स्रोतलाई प्रधानता दिई तथ्यहरु सङ्कलन गरिएको छ । यो शोध अनुसन्धान उक्त लिम्बू लोकगीत पालाममा शब्दवर्ग सबैभन्दा बढी मात्रामा, त्यसपछि पदावली र संक्षेपीकृत शब्दहरु पाइएका छन्

भने तुलनात्मक रूपमा हेर्दा अङ्ग्रेजी भन्दा नेपालीको कोडमिश्रण बढी पाइएको निष्कर्ष पाइन्छ (लिम्बु, २०१२ : ५२) ,

ढकाल (२०६९) द्वारा अर्न्तमनको यात्रा संस्मरणात्मक कृतिमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको अध्ययन शीर्षकमा शोधकार्य भएको पाइन्छ । उक्त शोधकार्यमा (क) भाषा तत्वका आधारमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको स्थिति कस्तो छ ? (ख) उक्त कृतिमा कोडमिश्रण हुनका कारणहरु के के हुन् ? जस्ता समस्याहरु रहेको पाइन्छ । यस अनुसन्धान कार्यमा (क) भाषा तत्वका आधारमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण हुनका कारणहरु के के हुन् पत्ता लगाउनु जस्ता प्रमुख उद्देश्य रहेको पाइन्छ । पुस्तकालयीय ढाँचा र वर्णनात्मक विधिको प्रयोग गर्दै अङ्ग्रेजी भाषिक कोडमिश्रणको अवस्था पहिचान गरी तिनीहरुको आवृत्ति र प्रतिशतका साथै व्याख्या र विश्लेषण पनि गरिएको पाइन्छ । पुस्तकालयीय ढाँचा र वर्णनात्मक विधिको प्रयोग गर्दै अङ्ग्रेजी भाषिक कोडमिश्रणको अवस्था पहिचान गरी तिनीहरुको आवृत्ति र प्रतिशतका साथै व्याख्या र विश्लेषण पनि गरिएको पाइन्छ । समग्र कृतिमा अङ्ग्रेजी भाषिक कोडहरुको प्रयोग रहेको निष्कर्ष उक्त शोधकार्यको रहेको पाइन्छ ।

यसरी यस अघि विभिन्न शीर्षकमा कोडमिश्रणको अध्ययन भएको पाइए पनि सुबिन भट्टराईद्वारा रचना गरिएको उपन्यासमा भने हालसम्म त्यस किसिमको अध्ययन नभएको कुरा पूर्वकार्यको समीक्षाबाट प्रस्ट भएको देखिन्छ ।

२.२ पूर्वकार्यको उपयोगिता

कुनै पनि अध्ययन अनुसन्धान गर्नका लागि विभिन्न सैद्धान्तिक धारणा तथा स्रोत सामाग्रीहरुको आवश्यक पर्न जान्छ , प्रस्तुत शोध कार्यका लागि अघिला कार्यमा भएका अध्ययन अनुसन्धानबाट विभिन्न सैद्धान्तिक धारणा स्रोत सामाग्री र प्रयोगात्मक कार्यहरु यस कार्यका लागि निकै उपयोगी बन्न पुगेको छ । यस कार्यलाई सरल र सार्थक बनाउनका लागि पूर्वकार्यबाटै नै अवधारणाहरु लिइएको छ । जस्तै : पन्धाकद्वारा भाषा र भाषिका बारेमा सैद्धान्तिक धारणा विभिन्न आरेखहरु रहेका छन् । त्यस्तै लिम्बुबाट व्याख्या विश्लेषणका तरिकाहरु प्रस्तुतीकरण र तालिकीकरण आदि लिइएको छ ।

शोधका सन्दर्भमा अध्ययनको स्थिति किटान गर्न, शोधको महत्व दर्साउन, अनुसन्धानमा देखिएका रिक्तता पत्ता लगाउन , शोधसँग सान्दर्भिक सामाग्रीहरु पत्ता लगाउन र बहुमुल्य शोध सम्बन्धी प्रयासमा अनावश्यक पुनरावृत्ति हटाउन पनि पूर्वकार्यको निकै उपयोग रहेको छ । समग्रमा वर्णनात्मक र पुस्तकालयीक विधिको प्रयोग गर्न प्रस्तुत अध्ययन सम्पन्न गर्नका लागि विभिन्न स्रोतबाट लिइएका स्रोत र सामग्रीहरुले सहयोग पुयाउनका साथै प्रस्तुत अध्ययन सरल , अर्थपूर्ण र

सम्पन्न गर्न सबै पक्षमा विभिन्न चरणमा पूर्वकार्य उपयोगी रहेको छ । प्रस्तुत शोधको प्रारूप निर्माण , सामग्री सङ्कलन , सामग्रीको वर्गीकरण र विश्लेषणका निम्ति पूर्वकार्यहरूको उपयोग गरिएको छ ।

पूर्वकार्यको उपयोगितालाई बुदागत रूपमा पनि हेर्न सकिन्छ :

- (क) अध्ययनलाई सरल र अर्थपूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्न पूर्वकार्यको उपयोग हुन्छ ।
- (ख) अनुसन्धान कार्य सम्पन्न गर्न विभिन्न स्रोतबाट लिइएको स्रोत र सामग्रीहरूले सहयोग पुऱ्याउँछ ।
- (ग) शोधसँग सान्दर्भिक सामग्री पत्ता लगाउन ,सामग्री सङ्कलन वर्गीकरण र विश्लेषणका निम्ति पूर्वकार्यको उपयोग गरिएको छ ।
- (घ) शोधका सन्दर्भमा अध्ययनको स्थिति कितान गर्न शोधको महत्व दर्शाउन र अनुसन्धानमा देखिएका रिक्तता पत्ता लगाउन यसको उपयोग हुन् ।

२.३ सैद्धान्तिक धारणा

वक्ताले अभिव्यक्तिका क्रममा एउटै सन्दर्भमा एक वा दुई भन्दा बढी भाषाको कोड प्रयोग गरी मिश्रण गर्ने गर्दछ । अहिलेको समाज एकभाषी समाज कम मात्र हुने गर्दछ । हरेक भाषाका अभिव्यक्तिमा कम वा बढी मात्रामा कोड मिश्रण भएकै हुन्छ । तसर्थ कोडमिश्रण सर्वव्यापी रूपमा देखिन्छ ।

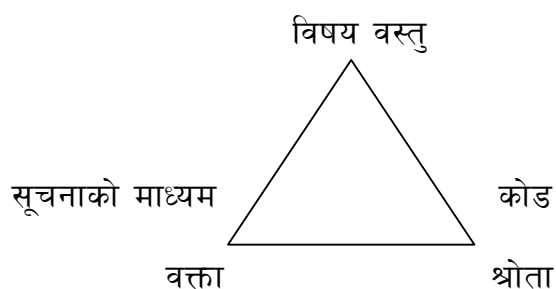
२.३.१ कोडको परिचय

नेपाली भाषामा प्रचलित कोड अङ्ग्रेजी भाषाबाट आएको आगन्तुक शब्द हो, जसको अर्थ नेपालीमा सङ्केत भन्ने हुन्छ । कोड सूचना साटासाट गर्ने सबै भन्दा उपयुक्त सङ्केत प्रणाली हो । भाषिक अभिव्यक्तिका क्रममा वक्ताले चयन गर्ने खास भाषा वा भाषिक भेदलाई कोड भनिन्छ । भाषाको प्रयोग गर्दा उत्पन्न हुने ध्वनि, रूप, शब्द, पदावली, उपवाक्य र अनुच्छेदसम्म समावेश हुने गर्दछ । सङ्केत, वर्ण वा शब्दका माध्यमबाट सन्देशहरूलाई गोप्य वा संक्षिप्त रूपमा आदान प्रदान गर्ने निश्चित यादृच्छिक अर्थयुक्त प्रणालीलाई कोड भनिन्छ (भण्डारी र पौड्याल, २०७० :४६) ।

भाषिक सन्दर्भमा खास भाषिक व्याख्यामा जे बोलिन्छ त्यही सुनिन्छ, जे लेखिन्छ त्यही पढिन्छ । उक्त सुनाइ, बोलाई, पढाइ र लेखाइका लागि प्रयुक्त सङ्केत गर्ने भाषिक भिन्नता, भाषा, भाषिका, शैली र रजिस्टरको सट्टामा प्रयोग हुन्छ । मनोवैज्ञानिक सन्दर्भमा कोड मानसिक विचार

सङ्केतमा प्रकट गर्ने कार्य हो । सङ्केत भनेको कुनै वस्तु वा अनुभवका धारणालाई व्यक्त गर्ने ध्वनिबिम्बको सन्बन्ध हो । जसलाई आरेखमा यसरी देखाउन सकिन्छ :

(गौतम, २०६७:४१५)

सन्देशलाई सार्थक र सही किसिमले सम्प्रेषित गर्नका लागि कोड चयन प्रक्रिया आवश्यक हुन्छ । समग्रमा भन्दा सूचना आदनप्रदान गर्ने विषयवस्तुको प्रकृतिअनुसार विभिन्न कोडहरूको प्रयोग गर्दा आउने यादृच्छिक सङ्केत व्यवस्था नै कोड हो (गौतम २०६७ :४१५)

२.३.२ कोड परिवर्तन र यसका कारण

वक्ताले भाषिक अन्तरक्रियाका क्रममा एउटा भाषा वा भाषाको एउटा रूपबाट अर्को रूपमा फड्को मार्ने अवस्थालाई कोड परिवर्तन भनिन्छ । कोड परिवर्तनका सन्दर्भमा हेमाङ्गराज अधिकारीले खास सन्दर्भ वा विषय अनुसार एउटै सङ्कथनमा पनि एक भन्दा बढी भाषाको वा भाषिक भेदको वैकल्पिक प्रयोगलाई कोड परिवर्तन भनिन्छ (अधिकारी, २०६५ :४७) भनी परिभाषित गरेका छन् ।

वक्ता र श्रोताबिचको संवादका क्रममा वक्ताले एउटा भाषामा प्रश्न गर्दछ र श्रोताले अर्को भाषामा उत्तर दिन्छ भने त्यो कोड परिवर्तन हो । त्यसैले कोड परिवर्तन द्विभाषिक तथा बहुभाषिक वक्ताहरूका भाषिक अभिव्यक्तिका क्रममा यस किसिमको अवस्था देखा पर्दछ । मानिसहरू विभिन्न कारणले एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा बसाइ सर्ने र त्यस ठाउँमा समायोजन हुनका लागि पनि कोड परिवर्तन गर्ने गरेको पाइन्छ । एउटै भाषाले मात्र सम्प्रेषणरियताले पूर्णता नपाउने हुनाले कोड परिवर्तन हुने गर्दछ । वक्ताले जुन अवस्थामा पनि कोड परिवर्तन गर्न सक्छ । वक्ताले निम्न सन्दर्भमा कोड परिवर्तन गर्ने गर्दछ ।

- अनुकरणको कारण
- आत्मीयता दर्साउने अवस्थामा

- सामाजिक समायोजनका अवस्थामा
- समाजमा प्रतिष्ठा बढाउने अवस्थामा
- अशिलल भाषावाट जोगिन
- भाषा नबुझ्ने वक्ताको उपस्थितिमा
- वैज्ञानिक र प्राविधि शब्दहरुको विस्तार
- सामाजिक तथा धार्मिक कार्यक्रम
- आवश्यकताका कारण आदि ।

२.३.३. कोणमिश्रण

एक भाषावाट अर्को भाषामा वक्ताद्वारा गरिने परिवर्तन नै कोडमिश्रण हो । अर्को शब्दमा भन्नुपर्दा एउटा कोडको शब्दको मिश्रण गर्नुलाई नै कोडमिश्रण भनिन्छ । एउटै भाषाका वक्ताहरुबिचमा कुराकानी भइरहदा एक भन्दा बढी भाषाहरु वा भाषिक भेदहरुको प्रयोग हुँदा स्वभाविक रुपमा यस किसिमको प्रकृति देखा पर्दछ । अभिव्यक्तिका क्रममा बिचबिचमा अन्य भाषाका शब्दहरु मिसाएर बोल्छ भने त्यहाँ कोडमिश्रण भएको मानिन्छ । जस्तै : प्रत्येक निडरले आफ्नो कन्ट्रको डेभलपमेन्टका बारेमा सोच्नुपर्दछ, उक्त उदाहरणमा नेपाली भाषाका वाक्यमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण भएको पाइन्छ ।

अभिव्यक्तिका क्रममा एउटा भाषाका कोड अर्को भाषामा मिसाएर प्रयोग गर्नु कोडमिश्रण हो । वक्ताले एउटा परिस्थितिमा एउटै सन्देश सम्प्रेषण गर्नका लागि दुई वा दुई भन्दा बढी भाषाका कोडहरु प्रयोग गर्नुलाई कोडमिश्रण भनिन्छ । (गौतम र चौलागाइ २०६७ : ४१८)

भाषामा शब्दको तहदेखि अनुच्छेदसम्म यत्रतत्र कोड मिश्रण भएको पाइन्छ । यस किसिमको अवस्थामा एक भाषिक समुदायको तुलनामा द्विभाषिक वा बहुभाषिक समुदायका वक्तामा बढी पाइन्छ । नेपाली भाषामा हेर्दा अङ्ग्रेजी, हिन्दी, फारसी, मात्र पाउन सकिन्छ । यस्तो अवस्थामा अशिक्षित वर्गका तुलनामा शिक्षित वर्गमा बढी पाइन्छ । अतः वक्ताले एउटै सन्दर्भमा भाषिक अभिव्यक्ति गर्दा एक भन्दा बढी भाषिक भेद वा भाषाका कोडहरुको प्रयोग एउटै सङ्कथनमा गर्दछ भने त्यसलाई कोड मिश्रण भनिन्छ (भण्डारी र पौड्याल, २०६८ : ४८९) ।

२.३.४ कोड परिवर्तन र कोड मिश्रणको समानता र भिन्नता

कोड परिवर्तन र कोड मिश्रणबिच निम्न किसिमका समानता रहेको पाइन्छ ।

- क) कोड परिवर्तन र कोड मिश्रण एक अर्काका पूरक हुन् ।
- ख) समान उद्देश्य पूर्तिका लागि आवश्यक पर्नु ।
- ग) यी दुवैको प्रयोग विचार विनिमयका लागि गरिन्छ ।
- घ) दुवैका लागि द्विभाषिक र बहुभाषिक समूहको आवश्यकता पर्दछ ।
- ङ) कुनै पनि भाषा कमजोर भएमा पनि कोड परिवर्तन र कोड मिश्रण देखा पर्ने हुन्छ ।
- च) यी दुवै सामाजिक भाषा विज्ञानका विषय हुन ।

तालिका संख्या २.१

कोड परिवर्तन र कोड मिश्रण विचको भिन्नता

कोड परिवर्तन	कोड मिश्रण
<ul style="list-style-type: none"> — एउटा भाषामा रहेका रुपहरु अर्को भाषामा परिवर्तन हुने प्रक्रिया कोड परिवर्तन हो । — यो औपचारिक किसिमको हुन्छ । — यो पूर्ण रुपको परिवर्तन हो । — कोड परिवर्तन भाषामा प्रक्रिया स्वरुप देखा पर्दछ । — यो अन्तरवाक्यात्मक तहमा रहेको हुन्छ । — यसको अर्थबोधमा केही समय लाग्छ । — यो कोड मिश्रणभन्दा पहिले हुने प्रक्रिया हो ।	<ul style="list-style-type: none"> — एउटै भाषाका संरचनामा एक वा सोभन्दा बढी भाषाका कोडहरु प्रयोग हुनु कोड मिश्रण हो । — यो अनौपचारिक किसिमको हुन्छ । — यो आंशिक रुपको परिवर्तन हो । — कोड मिश्रण भाषामा परिणाम स्वरुप देखा पर्दछ । — यो वाक्यात्मक तहमा रहेको हुन्छ । — यसको अर्थबोधमा खासै समय लाग्दैन । — यो कोड परिवर्तन पछि हुने प्रक्रिया हो ।

अध्याय - तीन

अध्ययनको विधि र प्रक्रिया

३.१ अध्ययनको ढाँचा वा संरचना

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र सङ्काय नेपाली भाषा शिक्षा विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह दोस्रो वर्षको नेपाशि. ५९८ पाठ्यांशको प्रयोजनार्थ पूरा गर्ने उद्देश्यले प्रस्तुत शोधकार्यको शीर्षक, समर लभ उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण राखिएको छ । यस कार्यलाई सम्पन्न गर्नका निम्ति विभिन्न पेशागत प्राध्यापक, लेखक, शिक्षक, यससँग सम्बन्धित लेख, रचना, पत्रपत्रिका, इन्टरनेट जस्तो स्रोत सामग्रीहरूलाई प्रयोग रहेको छ । यसमा वर्णनात्मक तथा पुस्तकालयीय विधिको प्रयोग गरिएको छ । यिनै विधिहरूको उपयोग गरी वर्तमान समयमा समस्यासँग सम्बन्धित भाषिक तथ्य, तथ्याङ्क वा सामग्रीहरू सङ्कलन गरी प्रस्तुत 'समर लभ' उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडहरूलाई वर्गीकरण, तालिकीकरण व्याख्या विश्लेषण र मूल्याङ्कन गरी निष्कर्ष समेत निकालिएको छ ।

३.२ जनसङ्ख्या/नमुना छनोट प्रक्रिया :

प्रस्तुत शोधकार्यका निम्ति सुबिन भट्टराईद्वारा लिखित 'समर लभ' उपन्यासलाई जनसङ्ख्याका रूपमा लिइने छ भने त्यहाँ भएका अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणलाई नमुना छनोटका रूपमा चयन गरिने छ । 'समर लभ' उपन्यासमा शोधकर्ताको शोधकृतको अध्ययन गर्दा कोडमिश्रण पाइएको छ, यो नमुना छनोट गरिएको हो । पूर्वकार्यहरूको समीक्षाबाट पनि नमुना छनोटको सहयोग प्राप्त भएको छ ।

३.३ तथ्याङ्क सङ्कलन साधनहरू

प्रस्तुत शोधकार्य नेपाली उपन्यास समर लभमा अङ्ग्रेजी कोड मिश्रणको अध्ययनमा केन्द्रित रहेको छ । उक्त शोधकार्यका लागि निम्नलिखित साधनहरू अपनाइएको छ :

(क) प्राथमिक स्रोत

प्रस्तुत अनुसन्धान कार्यका लागि प्रमुख प्राथमिक स्रोतका रूपमा 'समर लभ' उपन्यासलाई लिइएको छ । यसका साथै इटहरी नगरीय क्षेत्रका पाठकहरू विभिन्न पेशागत प्राध्यापक, लेखक

शिक्षक र सम्बन्धित विषयका विज्ञ व्यक्तिहरुका धारणालाई प्राथमिक स्रोत सामग्रीको रूपमा लिइएको छ ।

ख) सहायक वा द्वितीय स्रोत

प्रस्तुत शोधकार्य सम्पन्न गर्नका लागि विभिन्न पुस्तकबाट लिइएका भाषिक तथ्याङ्क, पाठ्यपुस्तकसँग सम्बन्धित विभिन्न, कृतिहरु, लेखरचना, पत्रपत्रिका, अप्रकाशित शोधपत्र, जर्नलहरु, इमेल इन्टरनेट, विषय विज्ञ आदिलाई सहायक वा द्वितीयक स्रोतका रूपमा लिइएको छ ।

३.४ तथ्याङ्क सङ्कलनका प्रक्रिया

यस शोधकार्यका लागि मुख्य रूपमा प्राथमिक स्रोतबाट 'समर लभ' उपन्यासबाट तथ्याङ्कहरु सङ्कलन गरिने छ । द्वितीयक स्रोतअन्तर्गत विभिन्न पाठ्यपुस्तक यससँग सम्बन्धित लेख, रचना, पत्रपत्रिका, इन्टरनेट, जर्नलहरु जस्ता सामग्रीहरु कोडमिश्रण हुँदा कस्ता कोडहरु बढी मात्रामा मिश्रण हुने गर्दछ भन्ने कुरा कोडहरुका रूपमा सङ्कलन गरिने छ । कोड मिश्रण हुनका सन्दर्भगत कारणका बारेमा चर्चा गर्न आदि कुराहरुलाई आधार मानी तथ्याङ्क सङ्कलन गरिने छ ।

३.५ तथ्याङ्क विश्लेषण र व्याख्या

प्रस्तुत शोधकार्य 'समर लभ' उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडहरुको आवृत्तिको तालिकीकरण र भाषिक तह, शब्द पद, पदावली, उपवाक्य र वाक्य लाई आधार मानी त्यसको व्याख्या र विश्लेषण गरिएको छ । नेपाली साहित्यमा कोडमिश्रण हुनाका कारणहरु पत्ता लगाउनुका साथै उपन्यासमा कोडमिश्रणहरुलाई निगमनात्मक र आगमनात्मक विधिद्वारा उपन्यासमा आएका कोडहरुलाई तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ र विशिष्ट व्यक्तिहरुको अभिमतलाई सङ्कलन गरी उहाँहरुले दिइएका मत, सुझाव र सल्लाहका आधारमा तथ्याङ्कको व्याख्या र विश्लेषण गरिएको छ । उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडहरुलाई निगमनात्मक र आगमनात्मक विधिद्वारा विभिन्न कोठामा प्रविष्टि गर्दै वर्गीकरण गरी तालिकामा प्रस्तुत गरिने छ । अङ्ग्रेजी कोडहरु भाषिक तहहरु शब्द पदावली, उपवाक्य, वाक्य स्तरमा छुट्टाछुट्टै देखाउदै ती कोडहरुलाई विश्लेषण गरी देखाइने छ भने नेपाली साहित्यमा कोडमिश्रण हुनका कारणहरु समेत वर्णनात्मक विधिद्वारा तथ्याङ्क विश्लेषण गरिने छ ।

अध्याय : चार

व्याख्या र विश्लेषण

४.१ 'समर लभ' उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको अध्ययन

'समर लभ' उपन्यासका रचित सुविन भट्टराई हुन् । 'समर लभ' उपन्यास उहाँको दोस्रो उपन्यास हो । उहाँको 'समर लभ' उपन्यास वि.सं. २०६९ मङ्सिर महिनामा दोस्रो संस्करणका रूपमा प्रकाशित गरिएको हो । उनी कान्तिपुर साप्ताहिक स्तम्भकार पनि भएका भट्टराईले युवाहरूका विषयमा बढि कलम चलाउछन् । वेस्टसेलरका उनी लेखक सुविन भट्टराई युवा उद्यमि हुन् । प्रस्तुत उपन्यास आत्मिय प्रेममा उठान गरि रचिएको छ । आफूले गरेका भोगेका कटु सत्य प्रेमका क्षणहरूलाई साच्चिकै यथार्थपरक ढङ्गले प्रस्तुत गरिएको पाइन्छ । मानव मस्तिष्कबाट स्वभाविक ढङ्गले उत्पन्न हुने प्राकृतिक प्रेमलाई अत्यन्तै मर्मस्पर्शी र मार्मिक ढङ्गले यस उपन्यासमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

'समर लभ' उपन्यासमा रहेका जम्मा २४ भाग/अध्यायमा संरचित छ । यस उपन्यासमा रहेको २४ अध्यायमा धेरै जसो अङ्ग्रेजी कोडहरू मिश्रण भएका छन् । शब्द पददेखि अनुच्छेदको तहसम्म अङ्ग्रेजी कोडहरू मिश्रण रहेका छन् । सोहि उपन्यासमा रहेका अङ्ग्रेजी कोडहरूको आधारमा तिनको वर्णानुक्रम अनुसार २४ अध्यायलाई तालिकामा प्रस्तुत गरि त्यसको व्याख्या विश्लेषण समेत गरिएको छ ।

प्रथम अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको प्रथम अध्याय हो । यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण शब्द पद तहदेखि उपवाक्य तहसम्म मिश्रण भएको पाइन्छ । अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणलाई तालिकामा प्रस्तुत गरि तिनको पदवर्ग, अर्थ र आवृत्ति समेत उल्लेख गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.१

प्रथम अध्यायमा शब्द/पद तहमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द /पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृति	पृष्ठ सं
१	ओरियन्टेसन	नाम	स्थिति निर्धारण	६	१०-१७
२	क्लास	नाम	कक्षा,श्रेणी	८	
३	मिनेट	नाम	साठी सेकेन्डको समयावधि		
४	फस्ट	विशेषण	पहिलो		
५	इयर	नाम	वार्षिक		
६	ब्याकबेन्चर	नाम	अन्तिम बेन्चमा बस्ने	२	
७	कम्प्लेन	क्रिया	गुनासो गर्नु		
८	प्रोफेसर	नाम	प्राध्यापक	३	
९	टिप्स	नाम	बक्सिस		
१०	इकोलोजी	नाम	परिस्थिति विज्ञान		
११	प्रिजेन्टेसन	नाम	प्रस्तुतीकरण		
१२	एजुकेसन	नाम	शिक्षा		

‘समर लभ’ उपन्यासको पहिलो अध्याय भित्र पद तहमा जम्मा कोडहरूको सङ्ख्या १२ रहेको छ । शब्दहरूको जम्मा आवृति १९ पटक भएको छ । यसमा सबै भन्दा धेरै पटक दोहोरिएर आउने शब्द ‘क्लास’ पद रहेको छ । जसको आवृति ८ पटक भएको देखिन्छ । त्यसैगरी अर्को शब्द ‘ओरियन्टेसन’ रहेको छ । यसको ६ पटक आवृति भएको छ । त्यसैगरी तेस्रोमा ‘प्रोफेसर’ शब्द ३ पटक आवृति भएको देखिन्छ । त्यसैगरी चौथोमा ‘ब्याकबेन्चर’ शब्द २ पटकसम्म आवृति भएको छ र अन्य शब्दहरू कुनै आवृति नभएका पनि देखिन्छ । पदवर्गको तुलना गरेर हेर्दा सबैभन्दा बढि नामपद आएका छन् र अन्य क्रियापदका रूपमा आएका छन् ।

‘समर लभ’ उपन्यासको पहिलो अध्याय भित्र अङ्ग्रेजी कोडहरु पदावलीका तहमा विभिन्न कोडहरु आएका छन् । ती कोडहरु यस अध्यायमा के कति आएका छन् भनि तिनीहरुको विश्लेषण गरिएको छ । यसमा आएका कोडहरुलाई पदावली तहमा राखि तिनीहरुको आवृत्ति अर्थ समेत तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२

पदावलीका तहमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण

क्र.सं.	पदावली	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	ओरियन्टेसन क्लास	स्थिति निर्धारक श्रेणी	६	१०-१७
२	फस्ट इयर	पहिलो वर्ष		
३	गुड मर्निङ	शुभ प्रभात	२	

‘समर लभ’ उपन्यासको पहिलो अध्यायमा मिश्रण भई आएका अङ्ग्रेजी कोडहरु पदावलीका तहमा जम्मा ३ ओटा रहेका छन् । यहाँ पदावलीहरुको जम्मा ८ पटक भएको देखिन्छ । यहाँ अध्यायमा आएका पदावलीहरु मध्ये सबैभन्दा धेरै पटक आउने पदावली ‘ओरियन्टेसन क्लास’ हो जसको आवृत्ति ६ पटक भएको छ । ‘गुड मर्निङ’ २ पटक आवृत्ति भएको छ । धेरै जसो पदावलीहरु नाम पदावलीका रूपमा आएका छन् । कुनै पदावलीहरुको आवृत्ति देखिदैन यी पदावलीहरु सामान्य पाठकका लागि बोध गर्न अलिक कठिन रहेको देखिन्छ ।

‘समर लभ’ पहिलो अध्यायमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरु मध्ये वाक्य स्तरमा के कस्ता कोडहरु आएका छन् भनी यस शीर्षकमा अध्ययन विश्लेषण गरिएको छ । वाक्यका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरुको आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.३

वाक्यका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	पदावली	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	वेलकम टु द सेन्टल डिपार्टमेन्ट	वातावरणीय विज्ञानको केन्द्रिय		१०-१७

	अफ इन्भायरमेन्टल साइन्स	विभागमा स्वागत छ ।		
२	माई नेम इज प्रोफेसर डाक्टर	मेरो नाम प्राध्यापक डाक्टर हो।		

यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण भएका जम्मा २ ओटा वाक्य रहेका छन् । तिनिहरूको आवृत्ति भएको छैन । यस अध्यायमा नामपदावली सबैभन्दा बढि आएको देखिन्छ भने अन्य पदावली कम आएका छन् । शब्द पद,पदावली,उपवाक्य र वाक्यका आधारमा व्याख्या विश्लेषण गरिएको छ । सामान्य पाठकका लागि भने बोध गर्न गाह्रो देखिन्छ ।

दोस्रो अध्याय

‘समर लभ’उपन्यासको दोस्रो अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरू राखिएको छ । यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोड मिश्रण शब्द पद तहदेखि पदावलीका तह सम्म मात्र मिश्रण भएको देखिन्छ । अङ्ग्रेजी कोड मिश्रणलाई तालिकामा प्रस्तुत गरि तिनको पदवर्ग अर्थ र आवृत्ति समेत उल्लेख गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.४

दोस्रो अध्यायमा शब्द/पद तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	बोर्ड	नाम	परिषद		१७-२१
२	इन्ट्रान्स	नाम	प्रवेश	३	
३	लिस्ट	नाम	सूचि		
४	ओरियन्टेसन	नाम	स्थिति निर्धारण	२	
५	क्लास	नाम	कक्षा	८	
६	ग्याप	नाम	खालि		
७	ट्वाइलेट	नाम	शौचालय		
८	लेक्चर	नाम	भाषण		
९	टपर	नाम	जित्ने		
१०	फस्टबेन्च	नाम	पहिलो सिट		
११	काउन्ट	क्रिया	गन्नु		
१२	सस्पेन्स	नाम	रहस्य,अनिश्चतता		
१३	रजिस्टर	क्रिया	दर्ता गर्नु		
१४	इन्टरनल	विशेषण	आन्तरिक		

१५	रिजल्ट	नाम	परिणाम		
१६	एसेस्मेन्ट	नाम	मुल्याङ्कन		
१७	एटेन्डेन्स	नाम	उपस्थित		
१८	बेन्च	नाम	पीठ	३	

‘समर लभ’ उपन्यासको दोस्रो अध्याय अन्तर्गत शब्द/पद तहमा जम्मा अङ्ग्रेजी कोडहरूको सङ्ख्या १८ रहेको छ । प्रयुक्त शब्दको जम्मा आवृत्ति १६ पटक भएको छ । यसमा सबैभन्दा बढि आवृत्ति भएको शब्द ‘क्लास’ रहेको छ । जसको ८ पटक आवृत्ति भएको छ । त्यसैगरि ‘इन्टान्स’, ‘बेन्च’, शब्द ३/३ पटक र ‘ओरिन्टेसन’ शब्द २ पटक मात्र आवृत्ति भएको छ भने अन्य शब्दमा कुनै पनि आवृत्ति भएको छैन । पदवर्गका आधारमा धेरैजसो नामपद आएका छन् भने क्रियापद र विशेषणका रूपमा पनि केहि शब्द आएका छन् ।

‘समर लभ’ उपन्यासको दोस्रो अध्याय अन्तर्गत अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको अध्ययन विश्लेषण गर्दा उक्त अध्यायमा भेटिएका कोडहरू यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ । यसमा आएका कोडहरू पदावलीका तहमा राखी तिनिहरूको पदवर्ग, अर्थ र आवृत्ति समेत तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.५

पदावलीका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	पदावली	भाषातत्व	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं.
१	इन्टान्स रिजल्ट	ना.प.	प्रवेश परीक्षा		१७-२१
२	इन्टान्स टपर	क्रि.प.	प्रवेश परीक्षामा जित्ने		
३	फस्ट बेन्च	वि.प.	पहिलो सिट		

‘समर लभ’ उपन्यासको दोस्रो अध्यायमा मिश्रण भई आएको अङ्ग्रेजी कोडहरू पदावलीका तहमा जम्मा ३ वटा रहेका छन् । तिनिहरूको आवृत्ति भने भएको छैन । यस अध्यायमा पदावलीका आधारमा नाम पदावली, विशेषण पदावली र क्रिया पदावली आएको देखिन्छ भने अन्य आएका छैन ।

तेस्रो अध्याय

‘समर लभ’ तेस्रो अँध्याय हो । यसमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन गरि त्यसको विश्लेषण गरिएको छ । शब्द पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको अर्थ,पद र आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.६

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/ पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	प्राक्टिकल	विशेषण	व्यावहारिक		२१-३०
२	फस्ट	विशेषण	प्रथम		
३	इयर	नाम	वर्ष		
४	बेन्च	नाम	पीठ	४	
५	स्टेप	नाम	चरण		
६	लास्ट	विशेषण	पछिल्लो		
७	क्लास	नाम	वर्ग	६	
८	टिचर्स	नाम	शिक्षकहरु		
९	रजिस्टर	क्रिया	दर्ता गर्नु		
१०	ट्वाइलेट	नाम	शौचालय		
११	रुम	नाम	कोठा		
१२	म्याडम	नाम	महोदया	६	
१३	त्सफ	विशेषण	आधा		
१४	सिडिइएस	नाम	वातावरणिय विज्ञान		
१५	ब्लु	विशेषण	निलो		
१६	ब्याचलर्स	नाम	स्नातक तह	२	
१७	कलेज	नाम	महाविद्यालय		
१८	फर्मल	विशेषण	औपचारिक		
१९	सरि	क्रिया	माफ गर्नुहोस		

२०	मोबाइल	विशेषण	अस्थिर		
२१	ट्वान्टी	विशेषण	बीस		
२२	वन	विशेषण	एक		
२३	टु	विशेषण	दुई		
२४	थर्ड	विशेषण	तेस्रो		
२५	टायम	नाम	समय		
२६	सिरियस	विशेषण	गम्भिर		
२७	नर्भस	विशेषण	डराएको		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा जम्मा कोडहरूको सङ्ख्या २७ रहेका छन् । तिनीहरूको आवृत्ति १८ पटक आवृत्ति भएको छ । 'क्लास' र 'म्याडम' शब्द सबैभन्दा बढी दोहोरिएको छ । यसको आवृत्ति ६ पटक भएको देखिन्छ । 'बेन्च' शब्द ४ पटक दोहोरिएको छ । त्यसैगरी 'ब्याचर्लस' शब्द २ पटक दोहोरिएको छ भने अन्य शब्दको आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गको तहमा हेर्दा सबैभन्दा बढी नाम पद आएको छ र १३ पटक विशेषण र २ पटक क्रियापद आएको छ । यस बाहेक अन्य पदवर्गमा कुनै पनि शब्द आएका छैनन् । यस अध्यायमा शब्द/पद बाहेक अन्य पदावली, उपवाक्य र वाक्य जस्ता तहमा भने अङ्ग्रेजी भाषिक कोडहरू आएका छैनन् । साथै प्रयुक्त शब्द बोध गर्नु सरल नै देखिन्छ ।

चौथो अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको चौथो अध्याय हो । यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको अध्ययन विश्लेषण गर्दा उक्त अध्यायमा भेटिएका कोडहरू राखि त्यसको व्याख्या विश्लेषण गरिएको छ । यसमा आएका कोडहरूलाई शब्द/पदका तहमा राखी तिनीहरूको पदवर्ग अर्थ र आवृत्ति सहित तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.७

चौथो अध्यायमा शब्द/पद तहको कोड मिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	कलेज	नाम	महाविद्यालय		३०-३५
२	सिट	क्रिया	बस्नु		
३	सिडिइएस	नाम	वातावरणीय विज्ञान	५	
४	सेकेन्ड	नाम	पल		
५	फुट	नाम	खुट्टा		
६	स्ट्रेट	विशेषण	सिधा		
७	ब्याग	नाम	भोला		
८	फस्ट	विशेषण	पहिलो		
९	बेन्च	नाम	पीठ		
१०	ज्याकेट	नाम	ज्याकेट		
११	मोडेल	नाम	नमुना		
१२	क्यान्टिन	नाम	टुम्लेट		
१३	टेन	विशेषण	दश		
१४	कम्पाउन्ड	विशेषण	कुनै घर वा कारखाना वरिपरि घेरिएको जमिन		
१५	कोरोनेसेन	नम	राजा,रानि वा अन्य शासकको राज्यारोहण समारोह		
१६	गार्डेन	नम	बगैँचा		
१७	इन्ट्रान्स	नम	प्रवेश		
१८	रिजल्ट	नम	परिणाम		
१९	नोटिस	नम	सूचना		
२०	बोर्ड	नम	समिति		
२१	गाइनोफोयिवा	विशेषण	स्त्रीभय	२	

यस अध्यायमा पदका तहमाजम्मा कोडहरुको सङ्ख्या २१ रहेको छ । यि शब्दहरुको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या ७ रहेको छ । यसमा धेरै पटक दोहोरिएर आउने शब्द भने 'सिडिइएस' हुन् । त्यसको आवृत्ति जम्मा ५ पटक भएको छ । त्यसैगरी 'गाइनोफोयिवा' शब्द २ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ र अन्य शब्दहरुको आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गको आधारमा हेर्ने हो भने सबैभन्दा बढि नामपद आएको देखिन्छ, र क्रियापद,विशेषण आएका छन् तर अन्य पदवर्ग भने देखिदैन यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरुलाई पदावलीका तहमा हेर्न सकिन्छ । पदावलीलाई तालिकामा निम्नानुसार राखिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.८

पदावलीका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	पदावली	भाषातत्व	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	फस्ट बेन्चर	वि.प	पहिलो सिटमा बस्ने		३०-३५
२	रोल नम्बर टेन	ना.प.	क्रमाङ्क दश		
३	सिडिइएस कम्पाउन्ड	ना.प.	वातावरणीय विज्ञान वरिपरि घेरिएको जमिन		
४	कोरोनेसन गार्डेन	ना.प.	राजा,रानीको राज्यारोहरण समारोह बगैँचा		
५	नोटिस बोर्ड	ना.प.	सूचना पाटि		
६	इन्ट्रान्स रिजल्ट	ना.प.	प्रवेश परीक्षाको नतिजा		

यस अध्यायमा पदावलीका तहमा जम्मा ६ वटा मात्र कोडहरुको सङ्ख्या रहेको छ । यस कुनैपनि पदावलीमा आवृत्ति भएको छैन र यसमा नाम पदावली र विशेषण पदावलीको थोरै मिश्रण भएता पनि सामान्य पाठकलाई बोध गर्न गाह्रो देखिन्छ ।

पाँचौ अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको पाँचौ अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरू पहिचान गरि तिनको विश्लेषण गर्ने कार्य यहाँ गरिएको छ । यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको अर्थ,पदवर्ग र आवृत्ति सहित तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.९

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	कलेज	नाम	महाविद्यालय	२	३५-४२
२	बायोग्राफी	नाम	जीवनी		
३	मिसकल	नाम	छुटेको फोन		
४	सिडिइएस	नाम	वातावरणीय विभाग		
५	नम्बर	नाम	सङ्ख्या	२	
६	टाइम	नाम	समय	२	
७	अफिस	नाम	कार्यालय		
८	साइड	नाम	पक्ष	२	
९	इन्ट्रान्स	नाम	प्रवेश		
१०	टपर	नाम	जित्ने		
११	मर्निङ	नाम	बिहान		
१२	ग्रुप	नाम	समूह		
१३	कलिङ	क्रिया	सम्पर्क गर्नु		
१४	स्ट्यान्ट	नाम	कटरा		
१५	लिपस्टिक	नाम	ओठमा लगाउने लाली	३	
१६	ब्याचलर्स	नाम	कुमार		
१७	कलर	नाम	रंग		
१८	स्काफ	नाम	गलबन्दी		
१९	फ्लेवर	नाम	स्वाद		

२०	लेडिज	नाम	महिलाहरु	२	
२१	हफ	विशेषण	आधा		
२२	स्न्याक्स	नाम	खाजा		
२३	पफर्युम	नाम	सुगन्ध		

‘समर लभ’ उपन्यासको यो पाँचौँ अध्याय अन्तर्गत अङ्ग्रेजी कोडहरुको सङ्ख्या जम्मा २३ रहेको छ । प्रयुक्त शब्दहरुको आवृत्ति सङ्ख्या जम्मा १३ पटक भएको छ । यसमा सबैभन्दा धेरै पटक आवृत्ति भएको शब्द ‘लिपस्टिक’ हो । जसको आवृत्ति ३ पटक सम्म भएको छ । त्यसै गरि ‘टाइम’ , ‘कलेज’, ‘नम्बर’, ‘साइड’, ‘लेडिज’ शब्द २/२ पटक दोहोरिएका छन् भने कुनै शब्दको आवृत्ति भएको देखिदैन । यसमा पदवर्गका आधारमा हेर्दा नाम पदमा बढी शब्दहरु आएका देखिन्छन् भने त्यस्तै क्रियापद र विशेषण जस्ता पदहरु पनि आएका छन् ।

छैटौँ अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको छैटौँ अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरु के कस्ता आएका छन् भनी तिनिहरुको विश्लेषण यस अध्यायमा गरिएको छ । शब्द/पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरुको वर्णानुक्रम, पदवर्ग, अर्थ र आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.१०

शब्द/पदको तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	कलेज	नाम	महाविद्यालय		४३-५३
२	नर्भस	विशेषण	डराएको		
३	रिपोर्ट	क्रिया	खबर दिनु		
४	चिकेन	नाम	कुखुराको मासु		
५	स्मोकिङ	क्रिया	धुवा छोड्नु	३	
६	इन्जोयमेन्ट	नाम	आनन्द	४	
७	ट्राई	क्रिया	प्रयास गर्नु		

८	जेन्डर	नाम	लिङ्ग		
९	लेक्चर	नाम	भाषण	२	
१०	सिडिइएस	नाम	वातावरणीय विज्ञान		
११	बेन्च	नाम	पीठ	२	
१२	क्लास	नाम	महाविद्यालय		
१३	प्रोफेसर	नाम	प्राध्यापक		
१४	मिसकल	नाम	छुटेको फोन	७	
१५	रुम	नाम	कोठा	२	
१६	मुड	नाम	स्थिति		
१७	कन्भिन्स	क्रिया	विश्वास दिलाउनु		
१८	सिरियस	विशेषण	गम्भिर		
१९	डिसिजन	नाम	निर्णय	२	
२०	रिड	क्रिया	बज्नु		
२१	मोबाइल	नाम	दूरभाषा	५	
२२	साइड	नाम	पक्ष		
२३	ऋन	क्रिया	बत्ती बाल्नु		
२४	टोन	नाम	स्वर		
२५	प्ले	क्रिया	खेल्नु		
२६	मेसेज	नाम	सन्देश	३	
२७	रिप्लाइ	क्रिया	जवाफ दिनु		
२८	एस	नाम	हो, हुन्छ		
२९	ीफल	क्रिया	महसुस		
३०	ग्यालरी	नाम	प्रदर्शन भवन		
३१	नो	नाम	होइन , हुन्न	३	

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको सङ्ख्या ३१ रहेको पाईन्छ । यी शब्दहरूको आवृत्ति ३३ भएको छ । यसमा सबैभन्दा धेरै पटक दोहोरिएर आउने शब्द 'मिसकल'

रहेको छ । जसको आवृत्ति सङ्ख्या ७ रहेको छ । त्यस्तै 'मोबाइल' शब्दको आवृत्ति ५ पटक रहेको छ । त्यसैगरी 'नो', 'मेसेज', 'स्मोकिङ' शब्द ३/३ पटक आवृत्ति भएको छ । 'इन्जोयमेन्ट' शब्द ४ पटक र 'लेक्चर', 'बेन्च', 'रुम', 'डिसिजन' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको छ भने अन्य शब्दहरूको आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गको क्रियापद र विशेषण जस्ता शब्दहरू पनि आएका छन् ।

साँतौँ अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको साँतौँ अध्याय हो । यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण शब्द/पद तहदेखि उपवाक्य तहसम्म मिश्रण भएको पाइन्छ । अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणलाई तालिकामा प्रस्तुत गरि तिनको पदवर्ग, अर्थ र आवृत्ति समेत उल्लेख गरिएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.११

साँतौँ अध्यायको शब्द/पदहरूमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं.
१	मिनेट	नाम	साठी सेकेन्डको समयावधि	२	५३-६८
२	चोक	नाम	चौक	२	
३	मोबाइल	नाम	दूरभाषा		
४	रेस्पोन्स	नाम	प्रतिक्रिया		
५	डिसिजन	नाम	निर्णय	२	
६	प्रपोज	क्रिया	प्रस्ताव राख्नु	३	
७	फ्याक्टर	नाम	कारक	२	
८	सिडिइएस	नाम	वातावरणीय विज्ञान	६	
९	केयर	नाम	हेरविचार		
१०	इन्जोय	क्रिया	आनन्द		
११	एस	क्रिया	हो, हुन्छ	२	
१२	कन्भिन्स	क्रिया	विश्वास दिलाउनु		
१३	बोर्ड	नाम	समिति		
१४	क्लास	नाम	कक्षा	१२	

१५	मर्निङ	नाम	बिहान	४	
१६	डे	नाम	दिन	५	
१७	ग्रुप	नाम	समूह	४	
१८	सिफ्ट	क्रिया	चाल्नु		
१९	थ्योरि	नाम	सिद्धान्त		
२०	रुटिन	नाम	नित्यचर्य		
२१	ननस्टप	नाम	विहीन		
२२	लेक्चर	नाम	भाषण	२	
२३	एटन्ड	क्रिया	ध्यान दिनु		
२४	ह्वफ	विशेषण	आधा		
२५	टाइम	नाम	समय		
२६	साइड	नाम	पक्ष	२	
२७	ीफल	क्रिया	अनुभव गर्नु	२	
२८	बङ्क	क्रिया	कक्षा छोडनु	३	
२९	इन्ट्रान्स	नाम	प्रवेश		
३०	टपर	क्रिया	जित्ने		
३१	पर्फेक्ट	विशेषण	पूर्ण		
३२	अफर	नाम	प्रस्ताव		
३३	अर्डर	क्रिया	मगाउनु		
३४	म्याच	नाम	मिलान	३	
३५	लेडिज	नाम	महिलाहरु		
३६	पर्फ्युम	नाम	सुगन्ध		
३७	सेन्ट	क्रिया	पठाइयो		
३८	टाइप	नाम	प्रकार		
३९	रिप्लाई	क्रिया	जवाफ दिनु	४	
४०	मेसेज	नाम	सन्देश		
४१	गुडनाइट	नाम	शुभ रात्री	२	

४२	प्राक्टिकल	विशेषण	व्यावहारिक	४	
४३	ब्याइफेन्ड	विशेषण	प्रेमि		
४४	टपिक	नाम	विषय		
४५	इकोलोजी	नाम	परिस्थिति विज्ञान		
४६	ब्याग	नाम	भोला		
४७	ग्याड	नाम	टोली	९	
४८	ट्राइ	क्रिया	प्रयास गर्नु	२	
४९	टाइम	नाम	समय		
५०	एकज्याक्ट	नाम	एकदम ठिक		
५१	हेलो/हाई	नाम	नमस्ते		
५२	फर्मल	विशेषण	औपचारिक		
५३	लास्ट	विशेषण	पछिल्लो		
५४	इनजी	नाम	ऊर्जा		
५५	प्रोफेसर	नाम	प्राध्यापक	२	
५६	साइलेन्स	नाम	मौन		
५७	पिरियड	नाम	अवधि		
५८	लाइवेरी	नाम	पुस्तकालय	२	
५९	क्यालकुलेसन	नाम	गणना		
६०	युज	क्रिया	प्रयोग गर्नु		
६१	किस	नाम	चुम्बन		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा जम्मा ६१ वटा अङ्ग्रेजी कोडहरू रहेका छन् । यसमा जम्मा ८१ पटक नै शब्दहरूको आवृत्ति भएको छ । जसमध्ये सबैभन्दा बढी 'क्लास' शब्दको आवृत्ति भएको छ । जसको आवृत्ति सङ्ख्या १२ रहेको छ । 'ग्याड' शब्द ९ पटक र 'सिडिइएस' शब्द ६ पटक आवृत्ति भएको छ । 'डे' शब्द ५ पटक र 'मनिर्ड', 'ग्रुप', 'रिप्लाइ' 'प्राक्टिकल' शब्द ४/४ पटक आवृत्ति भएको छ । त्यसैगरि 'प्रपोज', 'बडक', 'म्याच' शब्द ३/३ पटक आवृत्ति र 'मिनेट', 'चोक', 'डिसिजन', 'फ्याक्टर', 'एस', 'लेक्चर', 'फिल', 'बडक', 'गुडनाइट', 'ट्राइ', 'प्रोफेसर',

‘लाइब्रेरी’ शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको छ भने अन्य शब्दमा आवृत्ति भएको पाइदैन । पदवर्गको आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी नामपद आएको छ । त्यसैगरी क्रियापद र विशेषण पनि आएको पाईन्छ भने अन्य पद आएका छैनन् । प्रयुक्त शब्द बढि नाम पदमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण भएको पाईन्छ ।

यस अध्यायमा शब्द/पद बाहेक पदावली र उपवाक्य तहमा पनि अङ्ग्रेजी कोड मिश्रण भएको देखिन्छ । तिनीहरूलाई तालिकामा यसरी प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.१२

पदावली/उपवाक्यका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	पदावली/उपवाक्य	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं.
१	प्राक्टिकल क्लास	प्रयोगात्मक कक्षा	३	५३-६८
२	थ्योरी क्लास	सैद्धान्तिक कक्षा		
३	ननस्टप लेक्चर एटेन्ड	लगातार भाषणमा संलग्न		
४	इन्ट्रान्स टपर	प्रवेश परीक्षामा उत्कृष्ट	२	
५	क्लास बड्क	कक्षाबाट भाग्नु, कक्षा छोड्नु		
६	टियु गेट	त्रिभुवन विश्वविद्यालयको प्रवेशद्वार		
७	लेडिज पर्फ्युम सेन्ट	महिलाहरूको अत्तर		
८	ओके गुडनाइट	ठिक छ, शुभ रात्री	२	
९	लभ यु	तिमिलाई पनि माया	२	
१०	फस्ट प्राक्टिकल क्लास	पहिलो प्रयोगात्मकको दिन		
११	पिनड्रप साइलेन्स	सुनसान		
१२	सेन्ट्रल लाइब्रेरी	केन्द्रीय पुस्तकालय		
१३	फिजिक्स लाइब्रेरी	केन्द्रीय पुस्तकालय		
१४	फरेस्ट स्याम्प्लड	जुगलको नमूना		
१५	सिडिडिएस लाइब्रेरी	वातावरणीय विज्ञानको पुस्तकालय		
१६	लाइब्रेरी कार्ड	पुस्तकालय परिचय पत्र	३	

१७	कोरोनेसन गार्डेन	राज्यारोहरण समारोह बंगैचा		
१८	एजुकेसन डिपार्टमेन्ट	शिक्षा विभाग		

‘समर लभ’ उपन्यासको सातौँ अध्यायमा पदावली/उपवाक्य तहमा जम्मा अङ्ग्रेजी कोडहरूको सङ्ख्या १८ रहेको छ । ‘प्राक्टिकल क्लास’, ‘लाइब्रेरी कार्ड’ पदावली ३/३ पटक आवृत्ति भएको छ । त्यस्तै ‘इन्ट्रान्स टपर’, ‘ओके गुडनाइट’, ‘लभ यु’ पदावली २/२ पटक आवृत्ति भएको छ, भने अन्य पदावली, उपवाक्य आवृत्ति भएको छैन । यहाँ पदवर्गको आधारमा सबैभन्दा बढी नाम पदावली आएको छ ।

आठौँ अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको यो आठौँ अध्याय हो । यसमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गरिएको छ । शब्द/पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको अर्थ, पदवर्ग र आवृत्ति सहित तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.१३

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं.
१	प्राक्टिकल	विशेषण	व्यावहारिक		६९-८६
२	फस्ट	विशेषण	प्रथम		
३	इयर	नाम	वर्ष	२	
४	सिडिडिएस	नाम	वातावरणीय विज्ञान	७	
५	टुर	नाम	भ्रमण		
६	ओरियन्टेसन	नाम	स्थिति निर्धारित		
७	लेक्चर	नाम	भाषण		
८	ह्यान्ड	नाम	हात		
९	ब्याग	नाम	भोला		
१०	ड्रेसअप	क्रिया	लुगा लगाऊ		

११	ग्याड	नाम	टोली		
१२	ल्याब	नाम	ल्याब	२	
१३	लास्ट	विशेषण	पछिल्लो		
१४	मिसकल	नाम	छुटेको फोन	२	
१५	एसएमएस	नाम	सन्देश	२	
१६	क्लास	नाम	कक्षा		
१७	रोड	नाम	सडक		
१८	क्रस	नाम	पार		
१९	लज	नाम	बस बस्ने ठाउँ	१२	
२०	म्यानेजमेन्ट	नाम	व्यवस्थापन		
२१	डिसिप्लिन	नाम	अनुशासन		
२२	रुम	नाम	कोठा		
२३	पार्टनर	नाम	साथी		
२४	साइक्लिड	नाम	साइकल यात्रा	५	
२५	वउ	विस्मयादिबोधक	ओहो !		
२६	लेकसाइड	नाम	लेकको छेउ	६	
२७	रेस्टुरेन्ट	नाम	भोजनालय	३	
२८	क्यालकुलेसन	नाम	गणना		
२९	बाथरुम	नाम	स्नानकक्ष		
३०	फोन	नाम	दूरभाषा		
३१	रोमान्टिक	विशेषण	मनोरम	३	
३२	मुड	नाम	स्थिति		
३३	सिरियस	विशेषण	गम्भिर		
३४	प्लिज	क्रियाविशेषण	कृपया		
३५	मेसेज	नाम	सन्देश		
३६	केयरिड	नाम	मायालु		
३७	इन्ट्री	क्रिया	प्रवेश गर्नु		

३८	प्लेन	नाम	विमान		
४०	डिनर	नाम	भोजन		
४१	सेलिब्रेसन	नाम	उत्सव		
४२	हार्ड	विशेषण	कडा		
४३	कन्ट्रोल	क्रिया	नियन्त्रण		
४४	हार्फ	विशेषण	आधा		
४५	ड्रिङ्क्स	क्रिया	पिउनु		
४६	कोल्ड	विशेषण	चिसो		
४७	फिल	क्रिया	महसुस		
४८	साइड	नाम	पक्ष	२	
४९	रेडी	विशेषण	तयार		
५०	रिप्लाई	क्रिया	जवाफ दिनु	२	
५१	थ्याङ्क्स	नाम	धन्यवाद		
५२	वेलकम	नाम	स्वागतम		
५३	सरी	क्रिया	माफ गर्नुहोस्	३	
५४	फिल्ड	नाम	मैदान	२	

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या ५४ रहेको छ । यसमा ५३ पटक सम्म केही शब्दको आवृत्ति भएको देखिन्छ । जसमध्ये सबैभन्दा बढी दोहोरिएको आएको पद भने 'लज' देखिन्छ । जसको आवृत्ति १२ पटक भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'सिडिइएस' शब्द ७ पटक र 'लेकसाइड' शब्द ६ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । त्यस्तै 'साइक्लिड' शब्द ५ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । 'रेस्टुरेन्ट' , 'रोमान्टिक' , 'सरि' जस्ता शब्द ३/३ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । 'इयर' , 'ल्याब' , 'मिसकल' , 'एसएमएस' , 'साइड' , 'रिप्लाई' , 'फिल्ड' शब्द २/२ पटक दोहोरिएका छन् भने अन्य शब्दहरूको आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गका आधारमा सबैभन्दा बढी नामपद आएका छन् । त्यसपछि विशेषण, क्रियापद र क्रियाविशेषण पनि आएको छन् ।

नवौं अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको नवौं अध्याय अन्तर्गत अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन विश्लेषण गरिएको छ । शब्द/पदको तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरू के कस्ता छन् भनी यहाँ तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.१४

शब्द/पद तहका कोडमिश्रण

क्र. सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं.
१	एक्जाम	नाम	परीक्षा	३	८६-१००
२	रुटिन	नाम	नित्यचर्य		
३	सिडिइएस	नाम	वातावरणीय विज्ञान		
४	नोट	नाम	छोटो पत्र	६	
५	युनिट	नाम	एकाई		
६	ग्याङ	नाम	टोली		
७	बोल्ड	विशेषण	साहसी		
८	क्लास	नाम	कक्षा		
९	बङ्क	क्रिया	छोड्नु, भाग्नु		
१०	सिनियर	विशेषण	वरिष्ठ		
११	किस	नाम	चुम्बन		
१२	लेक्चर	नाम	भाषण	२	
१३	फोटोकपी	नाम	फोटोकपी	२	
१४	डिस्कसन	नाम	छलफल	३	
१५	कन्भिन्स	क्रिया	विश्वास दिलाउनु		
१६	एम	नाम	अन्डा		
१७	भेज	नाम	शाकाहारी		
१८	रेस्टुरेन्ट	नाम	भोजनालय		

१९	इन्ट्रेस्ट	नाम	रुचि		
२०	प्लिज	क्रियाविशेषण	कृपया		
२१	एक्सप्लेन	क्रिया	व्याख्या गर्नु		
२२	ब्याग	नाम	भोला		
२३	घोन	नाम	दुरभाषा		
२४	मेसेज	नाम	सन्देश	२	
२५	सिरियस	विशेषण	गम्भीर		
२६	रिप्लार्ड	क्रिया	जवाफ दिनु	२	
२७	ग्यारेज	नाम	मोटर राख्ने ठाउँ		
२८	गेट	नाम	द्वार		
२९	ट्वाइलेट	नाम	शौचालय		
३०	मिस्टर	नाम	मिस्टर		
३१	सरी	क्रिया	माफ गर्नुहोस		
३२	मिस्टेक	नाम	गल्ती		
३३	अफर	नाम	प्रस्ताव		
३४	सेलिब्रेट	क्रिया	मनाउनु		
३५	आइटम	नाम	चिज		
३६	क्यान्डल	नाम	मैनबती	३	
३७	टाइम	नाम	समय		
३८	स्मोक	नाम	धुवा		
३९	नो	क्रिया	हुन्न		
४०	भमित	क्रिया	वान्ता गर्नु	४	
४१	मिनेट	नाम	साठी सेकेन्डको समयावधि		
४२	बाटल	नाम	सिसी		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको सङ्ख्या जम्मा ४२ रहेको छ । यसमा जम्मा २७ पटक सम्म केहि शब्दको आवृत्ति भएको छ । जसमा सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको शब्द 'नोट' देखिन्छ, जसको आवृत्ति ६ रहेको छ । त्यस्तै 'बोतल' शब्द ४ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'एकजाम', 'डिस्कसन', 'क्यान्डल' शब्द ३/३ र 'लेक्चर', 'फोटोकपी', 'मेसेज', 'रिप्लाई' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दको आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गको आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी नामपद आएको देखिन्छ र त्यसपछि विशेषण, क्रियापद, क्रियाविशेषण पनि आएको छ । यस अध्यायमा कोडमिश्रण भएकोले तिनिरुलाई तालिकामा पदवर्ग, अर्थ त्यसको वर्णानुक्रम र आवृत्ति समेत देखाईएको छ ।

यस अध्यायमा शब्द/पद बाहेक अन्य पदावली, उपवाक्य र वाक्य तहमा पनि अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण भएको देखिन्छ । तिनिरुलाई तालिकामा यसरी प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.१५

पदावली, उपवाक्य र वाक्यका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	पदावली	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं.
१	लास्ट बेन्च	पछिल्लो सिट		८६-१००
२	कोरोनेसन गार्डेन	राज्यारोहरण समारोह बगैचा		
३	डेटिड स्पट	भेट्ने ठाउँ		
४	कम्वाइन स्टडी	संगठित पढाई	६	
५	मोडल क्वइसन	नमुना प्रश्न		
६	एग चाउमिन	अण्डा सहितको चाउमिन		
७	बोरिङ् लेक्चर	पढ्यार लाग्दो भाषण		
८	डबल बेडको बक्स पलड	दुइजनाको ओछ्यानका लागी बनाइएको बक्सा सहितको पलड		
९	क्यान्डल लाइट डिनर, वाउ	ओहो ! मैनाबतीको उज्यालोको साथमा खाना		
१०	आइटम चिकेन चिल्ली	कुखुराको मासुबाट बनेको परिकार		
११	स्ट्रिट लाइट	सडको बत्ती		

१२	लेमन टि	कागति चिया		
१३	गुड मर्निङ	शुभ प्रभात		
१४	क्लाइमेटोलोजी युनिट थ्री रिभिजन	जलवायु विज्ञानको एकाई तीनको पुन स्मरण गरिएको ।		

यस अध्याय अन्तर्गत पदावली/उपवाक्य र वाक्य तहमा जम्मा अङ्ग्रेजी कोडहरूको सङ्ख्या १४ रहेको छ । यि कोडहरूको आवृत्ति सङ्ख्या ६ रहेको देखिन्छ । 'कम्बाइन स्टडी' पदावलि जम्मा आवृत्ति ६ पटक भएको देखिन्छ भने अन्य वाक्यमा कुनै पनि आवृत्ति भएको देखिदैन ।

दशौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको दशौं अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरू के कस्ता रहेका छन् भनी विश्लेषण गरिएको छ । शब्द/तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूलाई तालिकामा तिनको पदवर्ग, अर्थ आवृत्ति समेत प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.१६

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र. सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	एक्जाम	नाम	परीक्षा	३	१००-१०५
२	टाइट	नाम	ज्वारभाटा		
३	पेपर	नाम	कागज		
४	रिजल्ट	नाम	नतिजा	८	
५	स्मार्टनेस	नाम	चतुराई		
६	एक्साइटेड	विशेषण	उत्साहित		
७	फिल	क्रिया	महसुस		
८	सिडिइएस	नाम	वातावरणीय विज्ञान	२	
९	डिमान्ड	नाम	माग	३	

१०	क्यान्टिन	नाम	टुम्लेट	२	
११	नोट	नाम	छोटो पत्र	३	
१२	एक्स्प्लेन	क्रिया	व्याख्या गर्नु	२	
१३	कोर्स	नाम	पाठ्यक्रम		
१४	थ्याड्स	क्रिया	धन्यवाद		
१५	सेलिब्रेसन	नाम	उत्सव	३	
१६	सो	क्रिया	देखाउनु		
१७	एक्सन	नाम	काम		
१८	हल	नाम	भवन		
१९	कम्बाइन	क्रिया	मिश्रण	२	
२०	स्टडी	क्रिया	पढ्नु	२	

यस अध्यायमा शब्द/तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या २० रहेको छ । यसमा ३० पटक सम्म केही शब्दको आवृत्ति भएको देखिन्छ । जसमध्ये सबैभन्दा बढी दोहोरिएर आएको पद भने 'रिजल्ट' देखिन्छ । जसको आवृत्ति ८ पटक भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'एक्जाम', 'डिमान्ट', 'नोट', 'सेलिब्रेसन' शब्द ३/३ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । त्यस्तै 'सिडिइएस', 'एक्स्प्लेन', 'कम्बाइन', 'स्टडी' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरूको आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढी आएको छ भने क्रियापद र विशेषण पनि आएको छ ।

एघारौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको एघारौं अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको खोज अध्ययन रहेको छ । यसभित्र के कस्ता अङ्ग्रेजी कोडहरू मिश्रण भएका छन् भनी विश्लेषण गरिएको छ । शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अर्थ, पदवर्ग वर्णानुक्रम र आवृत्ति सहित तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.१७

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र. सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	रिसर्च	क्रिया	खोज्नु		१०५-११२
२	फन्ड	नाम	बजेट		
३	स्टेसन	नाम	बिसौनी	३	
४	टावर	नाम	टावर	२	
५	जिनिस	नाम	वस्तु		
६	इडियट	नाम	मुख		
७	गुप	नाम	टोली		
८	टिमवर्क	नाम	आपसी सहयोग		
९	मिनेट	नाम	साठी सेकेन्डको समयावधि		
१०	ट्वाइलेट	नाम	शौचालय	५	
११	कलर	नाम	रङ्ग		
१२	डाटा	नाम	तथ्याङ्क		
१३	सेलिब्रेसन	नाम	उत्सव		
१४	ग्याप	नाम	खाली		
१५	क्वेइसनायर	नाम	प्रश्नको समूह		
१६	नो	क्रिया	हुन्न	२	
१७	सेक्स	नाम	लिङ्गभेद, लिङ्ग	२	
१८	सेक्सी	नाम	कामुक		
१९	एटिच्युड	नाम	घमन्ड		
२०	किस	नाम	चुम्बन	३	
२१	इमोसन	नाम	भावना		
२२	वाइन्ड	नाम	जङ्गली		
२३	स्न्याक्स	नाम	खाजा		

२४	प्लान	नाम	योजना		
२५	प्लिज	क्रियाविशेषण	कृपया		
२६	घोस्ट	नाम	भुत		
२७	क्याम्पफायर	नाम	अस्थायी रूपले बसेको खुल्ला ठाउँमा केहि पकाउने उद्देश्यले आगो बाल्ने काम		

‘समर लभ’ उपन्यासको एघारौं अध्याय भित्र पद तहमा जम्मा अङ्ग्रेजी कोडहरूको सङ्ख्या २७ रहेको छ । यी शब्दहरूको जम्मा आवृत्ति १७ पटक रहेको छ । यसमा सबैभन्दा धेरै पटक दोहोरिएर आउने शब्द ‘ट्वाइलेट’ शब्द रहेको छ । जसको आवृत्ति ५ पटक भएको छ । त्यसैगरी अर्को शब्द ‘स्टेसन’, ‘किस’ रहेको छ । यसको ३/३ पटक सम्म आवृत्ति भएको छ । त्यसैगरी ‘टावर’, ‘नो’, ‘सेक्स’ शब्द २/२ पटक सम्म आवृत्ति भएको छ भने अन्य शब्दहरू आवृत्ति नभएका पनि देखिन्छ । पदवर्गको तुलना गरेर हेर्दा सबैभन्दा बढी नामपद आएको छ र क्रियाविशेषण, क्रियापद पनि आएका छन् ।

यस अध्यायमा पदावली, उपवाक्य र वाक्यका तहमा के कस्ता अङ्ग्रेजी कोडहरू आएका छन् भनि अध्ययन गरी त्यसको व्याख्या विश्लेषण गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.१८

पदावली, उपवाक्य र वाक्यका तहमा कोडमिश्रण

क्र. सं.	शब्द/पद	अर्थ	आवृत्त	पृष्ठ सं.
१	वाइल्ड लाइफ म्यानेजमेन्ट स्पेसल पेपर	वन्यजन्तु आरक्षणको विशेष व्यवस्थापन भएको पत्र		१०५-११२
२	नेसनल पार्क	राष्ट्रिय आरक्षण	२	
३	थेसिस फिल्ड	सोधपत्रको क्षेत्र		
४	सेकेन्ड इयर एक्जाम	दोस्रो वर्षको परीक्षा		

५	फिल्ड भिजिट /वर्क	क्षेत्रको भ्रमण/कार्य	४	
६	रेस्पोजेड सर्भे	प्रतिवादीको सर्वेक्षण		
७	फुल इरेक्सन	पूरा चुनाव		
८	सप्ट किस	सामान्य चुम्बन		
९	यु आर ए घोस्ट	तिमि भूत हौं ।		

यस अध्यायमा पदावली, उपवाक्य र वाक्यका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या ९ रहेको छ । जसको आवृत्ति ६ पटक भएको देखिन्छ । सबैभन्दा बढी 'फिल्ड भिजिट /वर्क' पदावली ४ पटक आवृत्ति भएको छ । 'नेसनल पार्क' पदावली २ पटक आवृत्ति भएको छ । भाषातत्वका आधारमा सबैभन्दा बढी नाम पदावली आएको देखिन्छ, भने विशेषण पनि देखिन्छ ।

बाहौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको यो बाहौं अध्याय हो । यसमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन गरि त्यसको विश्लेषण गरिएको छ । शब्द/पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको पदवर्ग र आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.१९

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	फोन	नाम	दूरभाषा	७	११२-१२१
२	सरप्राइज	नाम	आश्चर्य		
३	मार्केट	नाम	बजार	३	
४	इन्जमेन्ट	नाम	नियुक्ति, विवाह प्रस्ताव		
५	हट	विशेषण	तातो		
६	जोक	नाम	मजाक		
७	पार्टी	नाम	समूह, दल	६	
८	कन्भोकेसन	नाम	दीक्षांत समारोह		

९	भेज	नाम	शाहाकारी		
१०	बफ	नाम	भैंसीको मासु		
११	भमिट	क्रिया	वान्ता गर्नु		
१२	बोरिड	विशेषण	पट्टाइ लाग्दो		
१३	स्टप	क्रिया	रोक्नु		
१४	भ्वाइस	नाम	स्वर,आवाज		
१५	रेप	नाम	बलात्कार		
१६	लेडिज	नाम	महिलाहरु		
१७	पाइभेट	विशेषण	निजी		
१८	इमोसन	नाम	भावना		
१९	डान्स	नाम	नृत्य		
२०	म्युजिक	नाम	संगीत	२	
२१	फिल	क्रिया	अनुभव		
२२	गेस्ट	नाम	संगीत	२	
२३	बिजी	विशेषण	व्यस्त		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरुको जम्मा सङ्ख्या २३ रहेको छ, जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या २० रहेको पाइन्छ । सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको सङ्ख्या 'फोन' रहेको छ, जसको आवृत्ति ७ पटक सम्म भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'पार्टी' शब्द ६ पटक आवृत्ति भएको छ । त्यसैगरी 'मार्केट' शब्द ३ पटक र 'म्युजिक', 'गेस्ट' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको पाइदैन । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढी आएको छ । क्रियापद र विशेषण पनि आएका छन् ।

तेह्रौँ अध्याय

'समर लभ' उपन्यास यस तेह्रौँ अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरु के कस्ता रहेको छन् भनी अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गर्ने कार्य यस अध्यायमा गरिएको छ । शब्द/पदका तहका अङ्ग्रेजी कोडहरुको पदवर्ग, अर्थ र आवृत्ति सहित तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२०

शब्द /पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	स्कलरसिप	नाम	छात्रवृत्ति		१२१-१३६
२	प्रोगाम	नाम	कार्यक्रम	२	
३	डिसिजन	नाम	निर्णय	३	
४	रेस्पोन्स	नाम	प्रतिक्रिया		
५	सपिड	नाम	किनमेल	२	
६	रेस्टुरेन्ट	नाम	भोजनालय		
७	डायलग	नाम	संवाद		
८	डेटिड	नाम	डेटिड		
९	टिकट	नाम	टिकट		
१०	इमोसनल	नाम	भावना		
११	फ्लाइट	नाम	उडान		
१२	स्ट्रेट	विशेषण	सीधा		
१३	मेकअप	नाम	वनावट		
१४	स्मोक	नाम	धुवा		
१५	गिफ्ट	नाम	उपहार		
१६	प्रिजेन्ट	नाम	वर्तमान		
१७	किस	नाम	चुम्बन		
१८	फोन	नाम	दूरभाषा	४	
१९	मुड	नाम	स्थिति		
२०	डिलेट	क्रिया	मेटाउनु		
२१	एक्सप्लेन	नाम	छलफल		
२२	कम्पाउन्ड	नाम	मिश्रित		
२३	अफिस	नाम	कार्यालय		
२४	कुल	विशेषण	चिसो		

२५	मेसेज	नाम	सन्देश	४	
२६	डिप्रेसड	नाम	निराश		
२७	रिप्लाइ	क्रिया	जवाफ दिनु	६	
२८	मिस	क्रिया	सम्भन्नु		
२९	कलेज	नाम	महाविद्यालय	२	
३०	डियर	नाम	प्रिय		
३१	टाइम	नाम	समय		
३२	कलब्याक	क्रिया	सन्देश फर्काउनु		
३३	सरी	विशेषण	दुःखी खेदजनक	३	
३४	स्टाट	नाम	शुरु		
३५	प्रोफाइल	नाम	पार्श्वचित्र	३	
३६	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल		
३७	एपुभ	क्रिया	अनुमोदन		
३८	डेट	नाम	मिति		
३९	होटल	नाम	खाजा घर		
४०	ब्रेक	नाम	विश्राम		

यस अध्यायका शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या ४० रहेको छ । जसको जम्मा आवृत्ति संख्या २९ रहेको पाइन्छ । सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको सङ्ख्या 'रिप्लाइ' रहेको छ । जसको आवृत्ति ६ पटक सम्म भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'फोन', 'मेसेज' शब्द ४/४ पटक सम्म भएको छ । त्यस्तै 'डिसिजन', 'सरी', 'प्रोफाइल' शब्द ३/३ पटक र 'सपिड', 'कलेज', 'प्रोगाम' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरूमा आवृत्ति भएको छैन । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढि आएको छ । त्यस्तै विशेषण, क्रियापद पनि आएको छ ।

चौधौं अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको यस चौधौं अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरू के कस्ता रहेका छन् भनि अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गर्ने कार्य यस अध्यायमा गरिएको छ । शब्द/पदका तहका अङ्ग्रेजी कोडहरूको पदवर्ग, अर्थ र आवृत्ति सहित तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२१

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	नाइट	नाम	रात	२	१३६-१४७
२	होटल	नाम	भोजनालय	२	
३	स्टार्ट	नाम	शुरु		
४	मिनेट	नाम	साठी सेकेन्डको समयावधि	२	
५	एयरपोर्ट	नाम	विमान स्थल	६	
६	रिशिभ	क्रिया	प्रातः गर्नु	३	
७	ग्यारेन्टी	नाम	प्रत्याभुति		
८	रिक्स	नाम	जोखिम		
९	टिकट	नाम	टिकट	५	
१०	अङ्कल	नाम	काका	३	
११	डिमान्ड	नाम	माग		
१२	ट्वाइलेट	नाम	शौचालय	२	
१३	फोन	नाम	दूरभाषा	२	
१४	काउन्टर	नाम	पैसा तिर्ने ठाउँ		
१५	रेजिस्टर	क्रिया	दर्ता गर्नु		
१६	रुम	नाम	कोठा	२	
१७	बाथरुम	नाम	स्नानकक्ष	२	
१८	बस	नाम	गाडि		
१९	चेकिङ	क्रिया	जाँच्नु		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या १९ रहेको छ जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या ३१ रहेको पाइन्छ । सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको शब्द 'एयरपोट' रहेको छ जसको आवृत्ति ६ पटक भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'टिकट' शब्द ५ पटक र 'रिशभ', 'अङ्कल' शब्द ३/३ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । 'नाइट', 'होटल', 'ट्वाइलेट', 'फोन', 'रुम' र 'बाथरुम' , 'मिनेट' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको छ र कुनैमा आवृत्ति नभएको पनि देखिन्छ । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढी आएको छ भने क्रियापद पनि आएको छ ।

पन्ध्रौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको यो पन्ध्रौं अध्याय हो । यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरू के कस्ता रहेका छन् भनी अध्ययन गरी त्यसको व्याख्या विश्लेषण गरिएको छ । शब्द /पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूलाई तालिकामा राखी तिनको आवृत्ति ,शब्दार्थ र वर्णानुक्रम समेत देखाईएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२२

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	अफिस	नाम	कार्यालय	१४	१४७- १७०
२	होटल	नाम	खाजा घर	१२	
३	कन्ट्याक्ट	नाम	सम्पर्क	२	
४	ब्लक	क्रिया	अवरुद्ध गर्नु		
५	फोन	नाम	दूरभाषा	४	
६	जुनियर	विशेषण	उमेरमा सानो		
७	स्टाफ	नाम	कर्मचारी		
८	रिसेप्सनिस्ट	नाम	पाहुनालाई स्वागत गर्ने व्यक्ति	६	
९	नर्मल	विशेषण	सामान्य		
१०	टोन	नाम	स्वर		

११	लेभल	विशेषण	स्तर		
१२	ओर्जिनल	विशेषण	मूल		
१३	सेलिब्रेसन	नाम	उत्सव	४	
१४	ड्युटी	नाम	कर्तव्य		
१५	फी	विशेषण	स्वतन्त्र		
१६	आइटम	नाम	वस्तु	२	
१७	रुम	नाम	कोठा	४	
१८	कमेडी	नाम	हास्य नाटक		
१९	कलेज	नाम	महाविद्यालय		
२०	गर्ल	नाम	केटि		
२१	रोल	क्रिया	बेलु		
२२	ब्युटीपार्लर	नाम	महिलाहरुलाई श्रङ्गाने ठाउँ	२	
२३	प्लान	नाम	योजना		
२४	रेस्टुरेन्ट	नाम	भोजनालय	२	
२५	लिस्ट	नाम	सूची	४	
२६	मिसिड्	विशेषण	छुटेको		
२७	अर्डर	क्रिया	मगाउनु		
२८	बिल	नाम	बिल	३	
२९	ह्यान्ड	नाम	हात		
३०	ब्याग	नाम	भोला		
३१	म्याच्योर	नाम	परिपक्क		
३२	कम्भोकेसन	नाम	दीक्षांत समारोह		
३३	पार्टी	नाम	टोली		
३४	फिल	क्रिया	अनुभव गर्नु		
३५	नर्भस	विशेषण	डराएको		
३६	मेकअप	नाम	वनावट		
३७	ट्वाइलेट	नाम	शौचालय		

३८	मिस	क्रिया	सम्भन्नु		
३९	अपलोड	नाम	एउटा कम्प्युटरबाट अर्को कम्प्युटरमा तथ्याङ्क सार्ने काम		
४०	ट्याग	क्रिया	बाँध्नु		
४१	कन्भिन्स	क्रिया	विश्वास दिलाउनु		
४२	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल	३	
४३	चियर	नाम	कुर्सी		
४४	टेबल	नाम	मेच		
४५	फेवर	नाम	ज्वरो		
४६	फोकस	नाम	ध्यान		
४७	सिरियस	विशेषण	गम्भिर		
४८	सिरियस्ली	विशेषण	गम्भीर		
४९	रिजेक्ट	क्रिया	अस्वीकार		
५०	प्रपोजल	नाम	प्रस्ताव		
५१	नाइट	नाम	रात्री		
५२	मुड	नाम	स्थिति		
५३	स्कलरसिप	नाम	छात्रवृत्ति		
५४	ड्राइभर	नाम	चालक		
५५	थ्याङ्क्स	क्रिया	धन्यवाद दिनु		
५६	एसएमएस	नाम	सन्देश		
५७	रिप्लाई	क्रिया	जवाफ दिनु		
५८	मेसेज	नाम	सन्देश	२	
५९	इमोसनल	नाम	भावना		

यस अध्यायमा शब्द /पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरुको जम्मा सङ्ख्या ५९ रहेको छ । जसको आवृत्ति सङ्ख्या ६४ रहेको छ । सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको शब्द 'अफिस' १४ पटक र

‘होटल’शब्द १२ पटक आवृति भएको देखिन्छ । त्यसैगरी ‘रिसेप्सनिस्ट’ शब्द ६ पटक र ‘फोन’, ‘सेलिब्रेसन’, ‘रुम’, ‘लिस्ट’ शब्द ४/४ पटक आवृति भएको छ । त्यस्तै ‘बिल’, ‘फेसबुक’ शब्द ३/३ पटक र ‘कन्ट्राक्ट’, ‘आइटम’, ‘ब्युटिपार्लर’, ‘रेस्टुरेन्ट’, ‘नाइट’, ‘मेसेज’ शब्द २/२ पटक आवृति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरुमा आवृति भएको देखिदैन । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढी आएको छ भने क्रियापद र विशेषण पनि आएका छन् ।

सोहौं अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको यस सोहौं अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरु के कस्ता छन् भनी अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गर्ने कार्य यस अध्यायमा गरिएको छ । शब्द /पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरुको पदवर्ग, अर्थ र आवृति सहित तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२३

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृति	पृष्ठ सं
१	अफिस	नाम	कार्यालय	१३	१७०-१८३
२	पार्टी	नाम	टोली	२	
३	फ्लाइट	नाम	उडान		
४	स्टाफ	नाम	कर्मचारी	२	
५	टाइम	नाम	समय		
६	पिरियड	नाम	अवधि		
७	रेस्टुरेन्ट	नाम	भोजनालय		
८	टेबल	नाम	मेच	३	
९	बोटल	नाम	शीशी		
१०	रिसेप्सनिस्ट	नाम	पाहुनालाई स्वागत गर्ने व्यक्ति		
११	अफिसियल	नाम	पदाधिकारी	२	
१२	साइड	नाम	पक्ष		
१३	एयरपोर्ट	नाम	विमान स्थल	२	

१४	अप्रेसन	नाम	शल्यक्रिया		
१५	कन्याक्ट	नाम	सम्पर्क		
१६	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल	३	
१७	इन्वक्स	नाम	सन्देश		
१८	मेसेज	नाम	सन्देश		
१९	क्लास	नाम	कक्षा		
२०	टाइप	नाम	प्रकार	२	
२१	च्याट	नाम	गफ	२	
२२	डियर	नाम	प्रिय		
२३	कन्भिन्स	क्रिया	विश्वास दिलाउनु	४	
२४	सेभ	क्रिया	सुरक्षित		
२५	नाइट	नाम	रात्री		
२६	रिजल्ट	नाम	परिणाम		
२७	रुम	नाम	कोठा	३	
२८	डिटेल	क्रिया	मेटाउनु		
२९	डिसिजन	नाम	निर्णय		
३०	अफर	नाम	प्रस्ताव		

‘समर लभ’ उपन्यासको सोहीँ अध्याय भित्र पद तहमा जम्मा अङ्ग्रेजी कोडहरूको सङ्ख्या ३० रहेको छ । यी शब्दहरूको जम्मा आवृत्ति ३८ पटक भएको छ । यसमा सबैभन्दा धेरै पटक दोहोरिएर आउने शब्द ‘अफिस’ पद रहेको छ । जसको आवृत्ति १३ पटक भएको देखिन्छ । त्यसैगरी अर्को शब्द ‘कन्भिन्स’ रहेको छ । यसको आवृत्ति ४ पटक भएको देखिन्छ । ‘टेबल’, ‘फेसबुक’, ‘रुम’ शब्द ३/३ पटक र ‘पार्टी’, ‘स्टाफ’, ‘अफिसियल’, ‘एयरपोर्ट’, ‘टाइप’, ‘च्याट’ शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको छ भने अन्य शब्दहरू कुनै आवृत्ति नभएका पनि देखिन्छ । पदवर्गको तुलना गरेर हेर्दा सबैभन्दा बढी नामपद आएको छ र अन्य क्रियापद पनि आएका छन् भने अन्य पदवर्ग आएका छैनन् ।

सत्रौं अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको सत्रौं अध्याय हो । यस अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण शब्द/पद तहसम्म मिश्रण भएको पाईन्छ । अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणलाई तालिकामा प्रस्तुत गरी तिनको पदवर्ग, अर्थ र आवृत्ति समेत उल्लेख गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२४

शब्द/पद तहमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृष्ठ सं
१	फोन	नाम	दूरभाषा	१९	१८३-१९२
२	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल	५	
३	मेसेज	नाम	सन्देश	६	
४	रेस्पोन्स	नाम	प्रतिक्रिया		
५	रिप्लाइ	क्रिया	जवाफ दिनु	४	
६	इन्वक्स	नाम	सन्देश	३	
७	अफिस	नाम	कार्यालय	३	
८	मोबाइल	नाम	चल्ने		
९	अप्सन	नाम	विकल्प		
१०	फिल	क्रिया	अनुभव गर्नु		
११	एक्स्प्लेन	क्रिया	व्याख्या गर्नु	२	
१२	प्रोफाइल	नाम	पार्श्वचित्र		
१३	पिक्चर	नाम	तस्वीर		
१४	बिजी	विशेषण	व्यस्त		
१५	चेन्ज	नाम	परिवर्तन	२	
१६	एक्जाम	नाम	परीक्षा	२	
१७	मिस	क्रिया	सम्झनु	३	
१८	गेस	क्रिया	अनुमान गर्नु		
१९	टाइप	नाम	प्रकार		

२०	च्याट	नाम	गफ	२	
२१	फेन्ड	नाम	मित्र		
२२	लिस्ट	नाम	सूची		
२३	कोइसन	नाम	प्रश्न		
२४	एकाउन्ट	नाम	खाता		
२५	अब्जेक्टभ	विशेषण	उद्देश्य		
२६	कन्भिन्स	क्रिया	विश्वास दिलाउनु		
२७	डिएक्टभेट	क्रिया	निष्क्रिय गर्नु		

यस अध्यायमा शब्द /पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या २७ रहेको छ । जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या ५१ रहेको पाइन्छ । सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको सङ्ख्या 'फोन' रहेको पाइन्छ ,जसको आवृत्ति १९ पटक सम्म भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'फेसबुक' शब्द ५ पटक र 'मेसेज' शब्द ६ पटक आवृत्ति भएको छ । त्यस्तै 'रिप्लाई' शब्द ४ र 'इन्वक्स', 'अफिस', 'मिस' शब्द ३/३ पटक र 'प्रोफाइल', 'चेन्ज', 'एक्जाम', 'च्याट' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरूमा आवृत्ति नभएको पनि देखिन्छ । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढी आएको छ भने क्रियापद र विशेषणमा पनि केहि शब्दहरू आएका छन् ।

अठारौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको यो अठारौं अध्याय हो । यसमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गरिएको छ । शब्द /पदमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको अर्थ,पदवर्ग र आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२५

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृ.स.
१	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल		१९२-१९९
२.	एकाउन्ट	नाम	खाता		

३.	डिएक्टभेट	क्रिया	निष्क्रिय गर्नु		
४.	हरर	नाम	त्रास		
५.	मिस	क्रिया	सम्भन्नु		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा संख्या ५ रहेको छ । यसमा कुनैपनि शब्द आवृत्ति भएका छैनन् । यस अध्यायमा सबै भन्दा थोरै शब्द आएको छ । पदवर्गका आधारमा धेरैजसो नामपद आएका छन् भने क्रियापदका रूपमा पनि केही शब्द आएका छन् ।

उन्नाइसौं अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको उन्नाइसौं अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरू के कस्ता आएका छन् भनि विश्लेषण गरिएको छ । शब्द/पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको वर्णानुक्रम , पदवर्ग , अर्थ र आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.२६

उन्नाइसौं अध्यायको शब्द / पदको तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द / पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृ.सं.
१	अफिस	नाम	कार्यालय	२	१९९-२०८
२	कल	क्रिया	फोन गर्नु		
३	क्वार्टर	नाम	चौथाइ	२	
४	फोन	नाम	दूरभाषा		
५	मोबाइल	नाम	चल्ने	६	
६	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल		
७	डिएक्टभेट	क्रिया	निष्क्रिय गर्नु		
८	बोटल	नाम	सिसी		
९	गेट	नाम	द्वार		
१०	पार्क	नाम	सार्वजनिक उद्यान		
११	म्युजियम	नाम	सङ्ग्राहलय		

१२	फर्निचर	नाम	काष्ठ सज्जा		
१३	डिपार्टमेन्ट	नाम	विभाग		
१४	प्रायोरिटी	नाम	प्राथमिकता		
१५	बोटिङ	क्रिया	डुङ्गामा यात्रा गर्नु	२	
१६	सिग्रेट	नाम	चुरोड		
१७	सेक्स	नाम	लिङ्ग	२	
१८	अड	विशेषण	अनौठौ		
१९	सरी	क्रिया	माफ गर्नुहोस		

यस अध्यायमा शब्द / पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या १९ रहेको छ । जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या १४ रहेको छ । सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको सङ्ख्या 'मोवाइल' शब्द ६ पटक र 'अफिस' , 'क्वाटर' , 'बोटिङ' , 'सेक्स' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरूमा आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढी आएको छ भने विशेषण र क्रियापद पनि आएका छन् ।

बिसौँ अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको बिसौँ अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरू के कस्ता आएका छन् भनि विश्लेषण गरिएको छ । शब्द / पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको वर्णानुक्रम , पदवर्ग, अर्थ , र आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.२७

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृ.सं.
१	सुसाइड	नाम	आत्महत्या		२०८-२२१
२	रेप	नाम	बलात्कार	२	
३	सेक्स	नाम	लिङ्ग	३	
४	कन्भिन्स	क्रिया	विश्वास दिलाउनु		

५	अफिस	नाम	कार्यालय		
६	मोबाइल	नाम	दूरभाषा	११	
७	एक्टभेट	क्रिया	सक्रिय	२	
८	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल	६	
९	डिएक्टभेट	क्रिया	निष्क्रिय गर्नु	२	
१०	प्लिज	क्रियाविशेषण	कृपया	२	
११	इमोसनल	नाम	भावना	३	
१२	ब्याकमेल	नाम	कालो बजार	३	
१३	टेम्पोररली	विशेषण	अस्थायी, क्षणिक		
१४	मुड	नाम	स्थिति		
१५	प्रमिस	नाम	प्रतिज्ञा	२	
१६	मेसेज	नाम	सन्देश	२	
१७	डिस्कनेट	क्रिया	जडान विच्छेद		
१८	सेयर	क्रिया	बाँड्नु		
१९	भमित	क्रिया	बान्ता गर्नु		
२०	फुल	नाम	पूर्ण, पूरा		
२१	क्वार्टर	नाम	चौथाइ	३	
२२	बोतल	नाम	सिसी	३	
२३	टाइप	नाम	प्रकार		
२४	डिलिट	क्रिया	मेटाउनु		
२५	जोक	नाम	मजाक		
२६	रेस्पोन्स	क्रिया	प्रतिक्रिया दिनु		
२७	कुल	विशेषण	चिसो		
२८	बर्थडे	नाम	जन्मदिन		
२९	लिभर	नाम	कलेजो	६	
३०	टिचर	नाम	शिक्षक		
३१	सिरियस	विशेषण	गम्भिर	२	

यस अध्यायमा शब्द / पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरु जम्मा सङ्ख्या ३१ रहेको छ , जसको आवृत्ति सङ्ख्या ५२ रहेको छ । जसको आवृत्ति सङ्ख्या 'मोबाइल' शब्द ११ पटक र 'फेसबुक' , 'लिभर' शब्द ६/६ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । त्यसैगरी 'सेक्स' , 'इमोसनल' , 'ब्याकमेल' , 'क्वार्टर' , 'क्वार्टर' , 'बोटल' शब्द ३/३ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । 'रेप' , 'डिएक्टभेट' , 'प्लिज' , 'प्रमिस' , 'मेसेज' , 'वान्ता गर्नु' , 'सिरियस' , 'एक्टभेट' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरुमा आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढि आएको छ भने क्रियापद , विशेषण र क्रियाविशेषण पनि आएको छ ।

एक्काइसौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको यस एक्काइसौं अध्यायमा अङ्ग्रेजी कोडहरु के कस्ता छन् भनी अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गर्ने कार्य यस अध्यायमा गरिएको छ । शब्द / पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरुको पदवर्ग , अर्थ र आवृत्ति सहित तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिकासङ्ख्या ४.२८

शब्द /पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृ.सं.
१	अप्लाई	क्रिया	निवेदन गर्नु	४	२२१-२२८
२	कलेज	नाम	महाविद्यालय	३	
३	इन्फर्मेसन	नाम	जानकारी	२	
४	पासपोर्ट	नाम	राहधानी		
५	ब्याच	नाम	एक पटकमा तयार हुने मालको परिमाण		
६	फेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल		
७	सेभिड	क्रिया	बचाउनु , बचत		
८	जेनेरेसन	नाम	पुस्ता		
९	प्रोसेसिड	नाम	प्रशोधन	२	
१०	अफेयर	नाम	सम्बन्ध		

११	लिभर	नाम	कलेजो		
१२	डिसिजन	नाम	निर्णय		
१३	इम्प्रेस	नाम	प्रभावित		
१४	केयर	नाम	हेरविचार		
१५	भिसा	नाम	प्रवेश अनुमती	३	
१६	टपर	क्रिया	जित्ने		
१७	क्लास	नाम	कक्षा		
१८	टिकट	नाम	टिकट	५	
१९	डेट	नाम	मिति		
२०	प्याक	क्रिया	पोको पार्नु	२	
२१	रुट	नाम	जरा	२	
२२	कन्फर्म	नाम	एकिन		
२३	सपिड	क्रिया	किनमेल गर्नु	३	
२४	फ्लाइट	नाम	उडान		
२५	रिसिभ	क्रिया	प्रात्त		
२६	सेकेन्डह्यान्ड	नाम	दोस्रो हात		
२७	स्टाफ	नाम	कर्मचारी	२	
२८	ट्रिट	क्रिया	सत्कार		
२९	चेयर	नाम	कुर्सी		
३०	टेबल	नाम	मेच	२	
३१	गिफ्ट	नाम	उपहार	२	
३२	एक्स्पेक्ट	क्रिया	आशा गर्नु	४	
३३	म्यारिड	विशेषण	विवाहित		
३४	मिस	क्रिया	सम्भन्नु		
३५	अप्सन	नाम	विकल्प		
३६	एडमिसन	नाम	भर्ना		
३७	सेभिड	क्रिया	बचत		

यस अध्यायमा शब्द / पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या ३७ रहेको छ , जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या ३६ रहेको छ । सबैभन्दा बढी आवृत्ति भएको सङ्ख्या 'एप्लाई' , 'एक्स्पेक्ट' शब्द ४/४ पटक र 'कलेज' , 'भिसा' , 'सपिड' शब्द ३/३ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । त्यसैगरि 'इन्फर्मेसन' , 'प्रोसेसिड' , 'डेट' , 'प्याक' , 'स्टाफ' , 'टेबल' , 'गिफ्ट' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरूमा आवृत्ति भएको देखिदैन । पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढी आएको छ । अन्य विशेषण र क्रियापद पनि आएको छन् ।

बाइसौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको यो बाइसौं अध्याय हो यसमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गरिएको छ । शब्द / पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको अर्थ , पदवर्ग , आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.२९

शब्द / पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृ.सं.
१	अप्रेसन	क्रिया	शल्यक्रिया		२२८-२३४
२	पास्ट	विशेषण	विगत		
३	ट्रिट	क्रिया	सत्कार		
४	मिस	क्रिया	सम्भन्नु		
५	मुड	नाम	स्थिति		
६	फ्रेस	विशेषण	ताजा		
७	रिफ्रेस	क्रिया	ताजा गर्नु		
८	कम्प्युटर	नाम	सुसाङ्ख्य		
९	गेस	नाम	अनुमान गर्नु		
१०	फोन	नाम	दूरभाषा	१२	
११	एयरपोर्ट	नाम	विमान स्थल	४	
१२	युज	नाम	प्रयोग		

१३	बेसबुक	नाम	सामाजिक सन्जाल		
१४	चेक	क्रिया	जाँजु		
१५	बोर्ड	नाम	समिति		
१६	अफिस	नाम	कार्यालय		
१७	प्लेन	नाम	विमान	७	
१८	फिल्ड	क्रिया	महसुस		
१९	चेन्ज	क्रिया	बदल्नु		
२०	पासपोर्ट	नाम	राहदानी		
२१	साइकोलोजी	विशेषण	मनोविज्ञान		
२२	फ्याङ्क	विशेषण	खुला मनको		
२३	साइड	नाम	पक्ष		
२४	ब्रेकफास्ट	नाम	नास्ता		
२५	जुस	नाम	रस	२	
२६	अटोम्याटिक	विशेषण	स्वचालित		
२७	मेसिन	नाम	यन्त्र		
२८	पास	नाम	पारित		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या २८ रहेको छ, जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या २५ रहेको छ। सबै भन्दा बढि आवृत्ति भएको सङ्ख्या 'फोन' शब्द १२ पटक भएको देखिन्छ। त्यसैगरि 'प्लेन' शब्द ७ पटक आवृत्ति भएको छ र 'एयरपोर्ट' शब्द ४ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ। 'जुस' शब्द २ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ भने अन्य शब्दहरूमा आवृत्ति भएको देखिदैन। पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढि आएको छ भने क्रियापद र विशेषण शब्दहरू पनि आएका छन्। अन्य पदवर्ग आएका छैनन्।

तेइसौँ अध्याय

‘समर लभ’ उपन्यासको यो तेइसौँ अध्याय हो । यसमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन गरि त्यसको विश्लेषण गरिएको छ । शब्द/पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको पदवर्ग, अर्थ, र आवृत्ति सहित तल तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिकासङ्ख्या ४.३०

शब्द/पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृ.सं.
१	फ्लाइट	नाम	उडान		२३४-२४८
२	सुटिड	नाम	छायाङ्कन		
३	रुट	नाम	जड	२	
४	रिपेयर	क्रिया	मरमत गर्नु		
५	एयरपोर्ट	नाम	विमानस्थल		
६	होस्टल	नाम	छात्रावास	२	
७	युनिभर्सिटी	नाम	विश्वविद्यालय	५	
८	मिनेट	नाम	साठी सेकेन्डको समयावधि		
९	रुम	नाम	कोठा	५	
१०	सिफ्ट	क्रिया	चाल्नु		
११	हाउसकिपिङ	नाम	घरेलु		
१२	कन्ट्रिसिक	नाम	देश बिरामी		
१३	स्लाइडिङ	क्रिया	चिप्लनु		
१४	अफिस	नाम	कार्यालय		
१५	स्टाफ	नाम	कर्मचारी	४	
१६	मिस	क्रिया	सम्भन्नु		
१७	रिप्लाइ	क्रिया	जवाफ दिनु	२	
१८	मेसेज	नाम	सन्देश		
१९	क्लास	नाम	कक्षा	३	

२०	प्रोफेसर	नाम	प्राध्यापक		
२१	कलेज	नाम	महाविद्यालय		
२२	लक	क्रिया	ताला लगाउनु		
२३	फ्रस्टेट	क्रिया	व्यर्थ गराउनु		
२४	कम्पल्सरी	विशेषण	अनिवार्य		
२५	चवोइस	नाम	छनोट		
२६	सब्जेक्ट	नाम	विषय		
२७	फेमिलियर	विशेषण	पारिवारिक		
२८	टिचर	नाम	शिक्षक		
२९	कोअप्रेटिभ	विशेषण	सहयोगी		
३०	म्याट	नाम	चटाइ		
३१	जगिड	क्रिया	बिस्तारै दौडनु		
३२	साइक्लिड	नाम	साइकल यात्रा		
३३	सपिड	नाम	किनमेल		
३४	टप	नाम	शिर्षक		
३५	फिल	क्रिया	अनुभव गर्नु	२	
३६	टिलिट	क्रिया	हटाउनु		
३७	ब्लक	क्रिया	अवरुद्ध गर्नु		
३८	पाटी	नाम	टोली	२	
३९	बेड	नाम	सुत्ने ठाउँ	२	
४०	चेन्व	क्रिया	बदल्नु		
४१	एसएमएस	नाम	सन्देश	४	
४२	टर्चर	क्रिया	छुनु		
४३	हेल्प	नाम	सहयोग	२	
४४	प्लिज	क्रियाविशेषण	कृपया	३	
४५	जेनेरेसन	नाम	पुस्ता		
४६	टपिक	नाम	विषय		

यस अध्यायमा शब्द/पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको जम्मा सङ्ख्या ४६ रहेको छ, जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या ३८ रहेको छ। सबैभन्दा बढि आवृत्ति भएको सङ्ख्या 'युनिभर्सिटी', 'रुम' शब्द ५/५ पटक भएको छ। त्यसैगरी 'स्टाफ', 'एसएमएस' शब्द ४/४ पटक र 'क्लास', 'प्लिज' शब्द ३/३ आवृत्ति भएको देखिन्छ। 'रुट', 'होस्टेल', 'रिप्लाइ', 'फिल', 'पाटि', 'बेड', 'हेल्प' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको छ भने अन्य शब्दहरूमा आवृत्ति भएको देखिदैन। पदवर्गका आधारमा नामपद सबैभन्दा बढि आएका छ र विशेषण, क्रियापद, क्रियाविशेषण पनि आएको छ।

चौबिसौं अध्याय

'समर लभ' उपन्यासको यो अन्तिम अध्याय हो। यसमा अङ्ग्रेजी कोडहरूको अध्ययन गरी त्यसको विश्लेषण गरिएको छ। शब्द /पदका तहमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूको अर्थ, पदवर्ग र आवृत्ति सहित तालिकामा देखाइएको छ।

तालिकासङ्ख्या ४.३१

शब्द /पदका तहमा कोडमिश्रण

क्र.सं.	शब्द/पद	पदवर्ग	अर्थ	आवृत्ति	पृ.सं.
१	सेलिब्रेसन	नाम	उत्सव	२	२४९-२५५
२	वर्कर	नाम	कामदार		
३	स्टेसन	नाम	बिसौनी		
४	बेड	नाम	सुत्ने ठाउँ		
५	एटिट्युट	नाम	मनोवृत्ति	२	
६	प्लान	नाम	योजना		
७	अफिस	नाम	कार्यालय		
८	टाइम	नाम	समय		
९	रिलेसनसिप	विशेषण	सम्बन्ध		
१०	डिनर	नाम	भोजन		
११	जेनेरेसन	नाम	पुस्ता		
१२	डेट	नाम	मिति		

१३	सेक्स	नाम	लिङ्ग		
१४	डायरी	नाम	डायरी		
१५	फिजिकल	विशेषण	शारीरिक		
१६	फोन	नाम	दूरभाषा		

यस अध्यायमा शब्द /पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरुको जम्मा सङ्ख्या १६ रहेको छ,जसको जम्मा आवृत्ति सङ्ख्या ४ रहेको देखिन्छ । 'सेलिब्रेसन' , 'एटिट्युड' शब्द २/२ पटक आवृत्ति भएको देखिन्छ । पदवर्गका आधारमा सबैभन्दा बढी नामपद आएका छन् र विशेषणमा पनि केहि शब्द आएका छन् भने अन्य पदवर्गमा कुनै पनि शब्द आएका छैनन् ।

'समर लभ' उपन्यासको चौबिसौं अध्याय सम्म अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको अध्ययन विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी नामपद आएका देखिन्छ ,त्यसपछि क्रिया , विशेषण र क्रियाविशेषण पनि आएका देखिन्छ । भाषिक तत्वका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी शब्द पदका तहमा अङ्ग्रेजी कोडहरुको मिश्रण भएको देखिन्छ ।

'समर लभ' उपन्यासमा रहेका अङ्ग्रेजी कोडहरुको अध्ययन गरी बोधगम्यतामा आधारमा हेर्दा सरलदेखि जटिल सबैखाले कोडहरु रहेको पाईन्छ । नेपाली कोड आउने ठाउँमा अङ्ग्रेजी कोडको प्रयोग गरेर उपन्यास सरल र धेरै रुचिकर विषय बन्न पुगेको देखिन्छ । उपन्यासमा भएको कतिपय कोडहरु सरल र बुझ्न सक्ने किसिमका रहेतापनि कतिपय स्थानमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरु सामान्य पाठकका लागि बुझ्न जटिल रहेको देखिन्छ । तालिका नं. ४.१ देखि ४.३१ सम्म उल्लेख गरिएको पद , पदावली , उपवाक्य र वाक्य स्तरका कोडहरुलाई सामान्य नेपाली भाषी पाठकका लागि बोध गर्न कठिन देखिन्छ भने बोधका लागि शब्दकोशको प्रयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ । यसरी बोधगम्यताका आधारमा हेर्दा उपन्यासमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरु सामान्य पाठक र अन्य भाषिका लागि भने बोध गर्न गाह्रो हुने देखिन्छ । त्यसका लागि शब्दकोशको प्रयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

४.२ उपन्यासमा रहेको अङ्ग्रेजी कोडहरु लेखकका समय , सन्दर्भ र कारण :

उपन्यासकार सुबिन भट्टराइले 'समर लभ' उपन्यास रचना गर्दा अङ्ग्रेजी कोडहरु प्रयोग गरेका छन् । यस सन्दर्भमा लेखकले कस्ता समय , सन्दर्भ र विषयमा अङ्ग्रेजी कोडहरु नै मिसाएर

उपन्यास रचना गरेका छन् भन्ने कुरा उपन्यासको अध्ययन गरेर थाहा पाउन सकिन्छ । ती समय , सन्दर्भ र कारणहरु निम्नानुसार छन् :

- विषयवस्तुलाई सान्दर्भिक तुल्याउन ,
- नेपाली साहित्यमा मिठान थप्न ,
- कृतिलाई बोधगम्य बनाउन ,
- भाषिक सरलतामा निम्ति ,
- आत्मियता प्रदर्शन गर्ने सन्दर्भमा ,
- आवश्यकता पूर्तिका सन्दर्भमा ,
- नेपाली भाषामा सबै शब्दहरु उपलब्ध नभएकोले ,
- ज्ञानविज्ञान र प्रविधिको प्रचुर विकासका सन्दर्भमा ,
- भाषा र साहित्य जगत्का उपलब्धिहरुलाई एक अर्कामा प्रचारप्रसार र अनुसरण गर्न ।

अध्याय-पाँच

सारांश, निष्कर्ष र उपयोगिता

५.१ सारांश

‘समर लभ’ उपन्यास गहन अध्ययन गहन अध्ययन गरी अङ्ग्रेजी कोडहरूलाई पहिचान गरिएको छ । ती कोडहरूलाई तहहरूका आधारमा व्याख्या विश्लेषण गरिएको छ ।

उपन्यासमा रहेका समग्र कोडमिश्रणलाई हेर्दा भाषिक घटकहरू शब्द, पद, पदावली, उपवाक्य, वाक्य तहमा कोडमिश्रण भएको देखिन्छ । यसमा जम्मा ७८७ वटा अङ्ग्रेजी कोडहरू आएका छन् । ती मध्ये पदका तहमा ७३१ पदावली , उपवाक्य र वाक्य तहमा ५६ वटा कोडहरू आएका छन् ।

यस कृतिमा आएका ७८७ वटा कोडहरूको आवृत्ति ७५३ पटक भएको छ । पदका तहमा ७२१ पटक आवृत्ति भएको छ । पदावली , उपवाक्य , र वाक्यमा ३२ पटक आवृत्ति भएको पाइएको छ । यस मध्ये सबैभन्दा बढी आवृत्ति हुने शब्द सङ्ख्या १४ रहेको छ ।

उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडहरूलाई तालिकामा देखाइएको उक्त शब्दको अर्थ , पदवर्ग र आवृत्तिमा समेत देखाइएको छ । तालिकाअनुसार आएका कोडहरू बोधगम्यताको दृष्टिमा विश्लेषण गर्दा सरलदेखि जटिल कोडहरू आएका देखिन्छन् । त्यसैगरी लेखकले उपन्यास रचना गर्दा कुन समय ,कस्ता सन्दर्भमा कोडमिश्रण गरेको र किन अङ्ग्रेजी कोडहरू नै मिश्रण गरेको ती सम्पूर्ण कुराका बारेमा विश्लेषण गरिएको छ ।

५.२ निष्कर्ष

नेपाल बहुजातीय, बहुभाषिक तथा बहुसांस्कृतिक मुलुक हो । नेपालमा संसारका विभिन्न भाषा परिवारमध्ये पाँच भाषा परिवारका भाषा बोलिन्छन् । क्रमशः भारोपेली, भोटचिनियाँ, द्रबेडेली, आग्नेली र एकल भाषा परिवारका वक्ताहरू पहिलो, दोस्रो, तेस्रो, चौथो र पाँचौ रहेका छन् । नेपालमा बोलिने विभिन्न भाषाहरूमध्ये भारोपेली भाषा परिवारअन्तर्गत पर्ने नेपाली भाषा बहुसङ्ख्यक नेपालीहरूको मातृभाषा बन्न पुगेको छ । यो सरकारी कामकाजको भाषा र समृद्ध साहित्यिक भाषा हो भने अन्य मातृभाषाहरू राष्ट्रिय भाषाहरू हुन् । यहाँ भौगोलिक रूपमा विभिन्न भाषाभाषीको बसोबास एकै ठाउँमा भएकोले मिसाएर बोलिने हुनाले यहाँ कोडमिश्रण हुने गरेको पाइन्छ । अङ्ग्रेजी भाषा पनि समृद्ध र विश्वव्यापी बोलिने अन्तराष्ट्रिय भाषा हो । नेपालको सन्दर्भमा पनि अङ्ग्रेजी भाषाले राम्रो पकड जमाएको पाईन्छ । तसर्थ नेपाली भाषा साहित्यमा पनि अङ्ग्रेजी भाषाका कोडहरूको मिश्रण भएको छ ।

प्रस्तुत शोधको आधारमा उपन्यासकार सुबिन भट्टराइद्वारा लिखित 'समर लभ' उपन्यास रहेको छ । यहाँ उपन्यासमा रहेका अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको अध्ययन गरिएको छ । प्रस्तुत उपन्यास अध्ययन गरी भाषातत्वका आधारमा शब्द/पद, पदावली, उपवाक्य, वाक्य तहमा व्याख्या विश्लेषण गरिएको छ । उपन्यासमा आएका अङ्ग्रेजी कोडहरूलाई पदवर्गका आधारमा अध्ययन, विश्लेषण गर्दा समग्र कोडहरू मध्ये तुलनात्मक रूपमा हेर्दा नाम शब्द बढी आएको देखिन्छ, भने अन्य पदवर्गका शब्दहरू पनि आएका छन् ।

यस उपन्यासमा रहेका कोडहरूलाई समग्र भाषातत्वका आधारमा विश्लेषण गर्दा कोडहरूको जम्मा संख्या ७८७ वटा रहेका छन् । यसरी आएका कोडहरू पदका तहमा ७३१ वटा, पदावली, उपवाक्य र वाक्य तहमा ५६ वटा कोडहरू रहेका पाईन्छन् । उपन्यासमा मिश्रित कोडहरूलाई भाषिक एकाईमा विभाजन गरी आएका कोडहरूको विश्लेषण गर्दा अङ्ग्रेजी कोडहरूको आवृत्ति जम्मा ७५३ पटक भएको छ । जसमा ७२१ पटक पदका तहमा, ३२ पटक पदावली, उपवाक्य र वाक्यका तहमा आवृत्ति रहेका छन् । यस उपन्यासमा रहेका अङ्ग्रेजी कोडहरू कम्तीमा २ पटक देखि बढीमा (१४) पटक सम्मको आवृत्ति रहेको छ । यसरी आएका कोडहरूमध्ये सबैभन्दा धेरै शब्द पदका तहमा रहेको छ, भने पदावली उपवाक्य र वाक्यका तहमा कम कोडहरू आएका छन् ।

यसरी उपन्यासमा आएका कोडहरूलाई बोधगम्यताका आधारमा विश्लेषण गर्दा कतिपय वाक्यहरू लामो, कतिपय पदावलीहरू बुझ्न गाह्रो हुनाले सामान्य पाठकका लागि जटिल रहेको देखिन्छ त्यसैगरी यहाँ साहित्यमा कोडमिश्रण हुनका कारणहरू आवश्यकता पुर्तिका सन्दर्भमा, नेपाली साहित्यमा मिठास थप्न, भाषिक सरलताका निम्ति आदि रहेका छन्, जसका कारण कोडमिश्रण भएको देखिन्छ ।

५.३ उपयोगिता

प्रस्तुत शोधकार्यको उपयोगितालाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ :

५.३.१ नीतिगत तह

नीतिगत तह अन्तर्गत उपयोगितालाई यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

क. विद्यार्थीहरूको स्तर, उमेर, क्षमता आदि अवस्थालाई ध्यानमा राखी पाठ्यक्रम, पाठपुस्तक, शैक्षिक सामग्रीहरू निर्माण गरिनुपर्छ ।

- ख. पाठ्यपुस्तक लेखकले पनि सजिला कोडहरुको प्रयोग गर्नु पर्छ ।
- ग. जनचेतना जगाउने विद्यार्थीको भाषिक सीप अभिवृद्धि गर्ने खालका कोडहरुको प्रयोग गर्नुपर्छ ।

५.३.२ कार्यान्वयन तह

कार्यान्वयन तह अन्तर्गत उपयोगितालाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

- क. सम्बन्धित भाषाका भाषाविद्सँग सहकार्य गरेर शिक्षण गर्नुपर्छ ।
- ख. अङ्ग्रेजी शब्दकोशको प्रयोग गर्नुपर्छ ।
- ग. विद्यार्थीले अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण अध्ययन गर्नु, अङ्ग्रेजी भाषाका विद्वानसँग सहयोग लिनुपर्छ ।
- घ. विद्यार्थीले अङ्ग्रेजी शब्दकोश हेर्नुपर्दछ ।
- ङ. विद्यार्थीहरुका भाषिक सीपको विकास गर्नमा कोडमिश्रणले निकै सहयोग पुऱ्याउने हुँदा यसको सही प्रयोग गर्नुपर्छ ।

५.४ सुभावहरु

अध्ययनबाट निष्कर्ष प्राप्त भएपछिको अवस्थामा आगामी दिनमा यो अध्ययनसँग सम्बन्धित क्षेत्रमा के कस्ता सुधारको अपेक्षा राख्न सकिन्छ भनेर सान्दर्भिक सुभावहरु देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएका छन् :-

- क. नेपाली साहित्यमा कोडमिश्रण हुँदा त्यसमा रहेका कोडहरु सबै पाठक वर्गले बुझ्न सक्ने र सामान्यीकरण गर्न सक्ने किसिमका कोडहरु प्रयोग गर्दा राम्रो देखिन्छ ।
- ख. साहित्यमा मिसिएर आएका कुनै भाषाका कोडहरु भाषिक व्यवहार गर्दा अश्लील लाग्ने खालका शब्दहरुको प्रयोग भन्दा भाषाप्रति गौरवका विषय खालका भाषिक कोडहरुको प्रयोग गर्दा अझै राम्रो मानिन्छ ।
- ग. साहित्यलाई बोधगम्य बनाउनका लागि सकेसम्म सरलभाषाका कोडहरु प्रयोग गर्दा बुझाई हुन्छ ।

- घ. विभिन्न विषयगत क्षेत्र वा परिवेशको पहिचान गरी शब्दकोषमा आएका कोडहरुको प्रयोग हुँदा कोडमिश्रणको न्यूनीकरणका उपायहरुको पत्ता लगाउन सकिन्छ ।
- ङ) कोणमिश्रण बारेमा साहित्यकार वा लेखकले कुन भाषाका कोडहरु मिश्रण गरी प्रयोग गरेका तिन मिश्रणका सन्दर्भगत कारण उल्लेख गरेमा राम्रो देखिन्छ ।
- च) अङ्ग्रेजी कोडहरुको प्रयोग गर्दा दोहोरी अर्थ नलाग्ने तथा अर्थपूर्ण कोडहरुको मात्र प्रयोग गर्दा प्रभावकारी हुने ।
- छ) सबै पाठकमा समान बुझाइका लागि कोडहरु कथ्य, भाषा भन्दा सकेसम्म लेख्य भाषाका कोडहरु प्रयोग गर्दा राम्रो हुन्छ ।

५.५ आगामी अध्ययनका लागि शीर्षकहरु

- क. नेपाली भाषा शिक्षणका बेला कक्षाकोठामा हुने कोडमिश्रण ।
- ख. नेपाली कथानक चलचित्र आमाको आर्शीवादमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रण ।
- ग. नेपाली भाषामा अङ्ग्रेजी र हिन्दी कोडमिश्रणको तुलनात्मक अध्ययन ।
- घ. सुम्निमा उपन्यासमा अङ्ग्रेजी कोडमिश्रणको अध्ययन
- ङ. जवान वा बालबालिकाबीच हुने भाषिक प्रयोगमा कोडमिश्रण ।
- च. चौधरी भाषिक समाजमा हुने अन्य भाषाका कोडमिश्रण ।
- छ. राजनैतिक भाषामा कोडमिश्रण ।